

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérbáz).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 81. 1944. április 12 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér

Felemelte és újra szabályozta a kormány a munkások gyermekneveltetési pótlékát A belügyminiszter feloldotta a március 19-én elrendelt gyülekezési tilalmat

Német és magyar csapatok visszavették az ellenségtől Delatyn városát

Tarnopol helyőrsége visszautasította az oroszok újabb támadását — Odessza kiürítése szovjet nyomás nélkül ment végbe
A Szovjet a Kárpátok hágóinak megközelítését tűzte ki célul, de a döntő szót nem ő mondja ki — állapították meg német katonai helyen — A magyar csapatok Stanislautól délkeletre jelentékeny szélességben megtisztították a szovjet csapatoktól a Dnyeszter felső folyásának déli partját

Berlin, április 11. (MTI) A keleti hadszíntér szakaszai közül a Kárpátok előtere érdemi meg a legnagyobb figyelmet, ahol a szovjet nyilvánvalóan a Kárpátok hágóinak megközelítését tűzte ki célul — állapították meg német katonai helyen. Azonban azt is hozzátették, hogy a döntő szót nem a szovjet mondja ki. Nagy fontosságú tulajdonítanak német katonai körökben a kovel-sztaniszlai

zárófrontnak, amely már annyira megerősödött, mint német részről mondják, hogy erős német kezdeményezések kiindulópontjává szolgálnak. Az odesszai frontszakaszban német katonai körökben nem tulajdonítanak újátságos jelentőséget annál is inkább, mert a német elszakadási taktika még nem fejeződött be, később itt is lehet új súlypont kialakítására számítani.

Az ukránjai arcvonalon Csernovic és Tarnopol között a bolsevisták kelet felől jövő támadásai még jobban ellanyhultak. A szomszédos arcvonalszakaszokon a bolsevisták heftőn is támadtak, hogy az előrenyomuló német és magyar csapatok elrekesztelő mozdulatait keresztelzék. A támadókat azonban szétverték. A magyar csapatok Stanislautól délkeletre jelentékeny szélességben megtisztították a szovjet csapatoktól a Dnyeszter felső folyásának déli partját. Tarnopol védő serege hősi harcban állt az ellenséggel. A szovjet támadás erővesztését már romhalmazzá változtatta. A német védőerők rendíthetetlenül állták a szovjet támadásokat s az egész sziget védőgyűrű előtti területet a szovjet katonák holisztai borítják. Kovel körül a legnagyobb harcok a várostól északnyugatra folytak le, ahol a német csapatok átérték egy fontos vasútvonalat. (MTI)

Egy gyöngébb ellenséges repülőgépeknek az északnyugati-németországi terület ellen intézett nappali előretörése után az

elmúlt éjjel brit zavaró repülőgépek berepültek Nyugat- és Középnémetország fölé.

Hivatalos jelentések a szombati és vasárnapi berepülésekről

A MTI jelenti: Ellenséges gépek április 9-én az esti órákban a Tisza vonalától nyugatra a Dunától szélességében észak-északkeleti irányban átrepültek az ország légterét. Az ellenséges gépek visszatérőben általában a Tisza-vonal mentén délnyugati irányban hagyták el az ország légterét. Egyes helyeken a légvédelem működéskébe lépett. Bombázásról nem érkezett jelentés. A berepülés zavaró jellegű repülés volt.

az esti órákban széles kiterjedésben ellenséges gépek lépték át az ország déli délnyugati határát, majd a dunántúli részt és a Duna-Tisza között átrepültek északi irányban hagyták el a magyar légteret. A késő éjjeli órákban az ellenséges gépek a berepülésével csaknem azonos útvonalon ismét átrepültek az ország légterét. Egyes helyeken a légvédelem működéskébe lépett. Bombázásról nem érkezett jelentés. A berepülés nagyobb mértékű zavaró repülés jellegű volt.

Az orosz ellenlökés nem érte el célját, állapítják meg a bécsi lapok

Bécs, április 11. (Bud. Rad.) A lapok vezetőhelyen foglalkoznak a keleti arcvonal déli szakaszán a hat héttel ezelőtti megindított szovjet offenzíva eredményével és egyöntetűen megállapítják, hogy a szovjetnek sem hadászati, sem politikai nyereséget nem sikerült elérni. Az elhárító harcok során a csapatok erkölcsi és ellenálló ereje töretlenül bizonyult.

zök meghódítása volt, hanem hogy betörjenek az európai szövetségi rendszerbe, amelyet Németország a bolsevizmus ellen létrehozott. Oroszország arra számított, hogy abban a pillanatban, amikor az első gránátok román területre csapnak le, Románia és Magyarország megindog és ennek eredményeképpen az egész Balkánon földcsuszamlás következik be, amely Németországot teljesen elszigeteli. A német háborús példája, az elhárítás és a bolsevizmus ismerete erősebbé követszolta össze az európai szövetségi rendszert. Magyar és román katonai erőket mozgattak meg, amelyek eddig parlagon hevertek. Áprilisban a szövetségesek nagyobb erővel harcolnak Németország oldalán, mint februárban. Az arcvonalat visszavonták, de egyáltalán meg is erősítették.

Odesszát tervszerűen kiürítették

Berlin, április 11. Az Interinf jelenti: A keleti arcvonal déli szakaszának legészleő szárnyán folyó nagyszabású elhárító mozdulatok során a németek az április 10-ére virradó éjszaka kiürítették Odessza városát, miután az elmúlt héten minden berendezést, ami csak előnyére szolgálhatott volna a bolsevistáknak, tervszerűen szétrombolták és minden hadianyagot, valamint készletet és felraktározott anyagkészletet elszállítottak. A bolsevistákat, akik az utóbbi napokban páncélos és gépesített kötelékek, valamint lovas alakulatok előretörésével megkísérelték Raszdjelnaja tér-

ségéből kiindulva a német csapatok elszakadó mozdulatait megakadályozni, ellentámadásokkal lekötötték, úgy, hogy nem tudtak ezekbe a mozdulatokba beavatkozni. A bolsevisták ezeket a hiábavaló kísérleteiket, amelyekre a német vezetés felkészült a hathatós védelem következtében különösen nagy véráldozattal fizették meg. (MTI)

Részletes jelentések a keleti arcvonalról

Berlin, április 11. Az Interinf jelenti a keleti arcvonal helyzetéről: A Krim-félszigeten súlyos elhárító harcokra került sor a bolsevisták készenléthén álló támadó kötelékekkel, akik megrohanták a félsziget északi bejáróit. A földszoroson mélyen tagozott német védelmi övezetben azonban igen súlyos veszteségeket szenvedtek anélkül, hogy tervezett áttörésük sikerült volna. Ukrajna déli részén Odessza kiürítése nyilvánvalóan meglepetészerűen érte őket. A kiürítés mindenestre szovjet nyomás nélkül ment végbe. Azok a szovjet kísérleteket, amelyek páncélos erőkkel akartak Odesszától nyugatra és a Dnyeszter torkolatvidékén áttörni, elszánt ellenámadások meghiúsították.

repnyereséghez jutottak keleti irányban. (MTI)
Berlin, április 11. A keleti arcvonal déli szakaszáról jelenti az Interinf: Kereső-él északra egy támadó szovjet zászlóalj már a német vonalak előtt szétverték. A német csatárepülők Perekopnál és Szivas átkelő helyein elpusztítottak 18 páncélos kocsit és löföttek 36 szovjet gépet. A Prut vidékén Jassyól északnyugatra a német és román ellenámadások tovább erő-

Német hadijelentés

Berlin, április 11. A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német TI-nek, a védező főparancsnoksága közli:
Krim félszigetén az északi arcvonalon tartanak a súlyos harcok a túlerőben lévő ellenséges gyalogos és páncélos erőkkel.

Odesszától délnyugatra és nyugatra csapataink megparancsolt célokra vonultak vissza. Tiraszpóltól északkeletre elrekesztünk egy ellenséges betörést. Orheiól nyugatra pedig a legutóbbi napokban elért betörési helyet szűkebbre szorítottuk.
Bukovina keleti részében páncélos kötelékek megtörték az erős szovjet ellenállást, az ellenséges támadó csoportok oldalába törve a román csapatokkal együttesen a legsúlyosabb veszteségeket okozták.
Stanislautól délre lévő térségben német páncélos gránátosok magyar hegyesapatokkal együtt visszavetették az ellenségtől az átmenetileg elvesztett Delatyn városát.
Csernovitz és Brody közt folytattuk a terep megtisztítását, a szélső ellenséges erőköt, amelyek szívósan védekeznek.
Osztródtól délkeletre a bolsevista új erők ismét hasztalanul támadták állásainkat. Egy helyi betörés megtisztítása még folyik.
Pszkóvtól délre a szovjet vasárnap is támadott. A német csapatok itt Lock tűzvérségi táborok parancsnoksága alatt és Matzky altábornagy vezetésével március 31. óta meghiúsították a nagy túlerőben lévő ellenséges

gyalogos és páncélos kötelékek átörési kísérleteit és az ellenségek nagy veszteségeket okoztak emberben és anyagban. A többek között megsemmisítették 306 ellenséges páncélos és rohamlövővet, valamint 121 repülőgépet. Ezekben a harcokban különösen bevált a felső zűlézi 8. vadászhadosztály. Volkshammer von Kirchensittenbach altábornagy vezetésével, valamint rohamlövő egységek Ernst Schmidt őrnagy vezetésével. Az elhárító esata eredményében kiváló része volt Pflugbeigi repülőbarnok vezetésével álló légikötőeknek ezenkívül különösen kitűntek magukat a Kühl ezredes vezetésével álló repülőkötelékek, továbbá egy léghárító ezred Bulla ezredes vezetésével.

Az olasz déli arcvonal több szakaszán rohamcsapatok benyomultak az erősen kiépitett ellenséges állásokba és megsemmisítették az ellenség számos felderítőjét és tamszpontját azok legénységével együtt. Az ellenség nagy vereséget szenvedett és számos foglyot veszített. Olasz torpedóvető repülőgépek az elmúlt éjjel Anzio előtt elsüllyesztettek egy ellenséges szállítóhajót.
Rhodos nyugati partján egy partraszállt brit kommandócsapatot az utolsó emberig megsemmisítettünk. Ellenséges bombázóknak a megszállt nyugati területeken lévő célpontok ellen intézett támadása nyomán április 10-én és az elmúlt éjjel 29 ellenséges gépet lőtünk le.

TOKES FOTO
FOTOKOPIÁT KÉSZÍT

Német vélemény Tito és Badoglio megállapodásáról

Bern, április 11. (Német TI). Az „Exchange Telegraph” londoni jelentése szerint a „Daily Telegraph” azt állítja, hogy Smollika, Tito külügyi népbiztosa és Badoglio között megállapodás jött létre az azonnali katonai és politikai együttműködésről. A megállapodás teljes szövegét csak a Badoglio-kormány újraelakítása után hozzák nyilvánosságra.

Berlin, április 11. Illetékes német helyről közlik: Az „Exchange Telegraph” közölte, hogy a Badoglio-kormány elismerte Tito kormányát. Ez berlini politikai körök nézeje szerint világosan mutatja, hogy Badoglio Moszkvával való kapcsolata révén milyen beálló szerep jétezésére kényszerült. Különösen érdekesnek látják az egyezmény ama pontjait, amelyekben Tito parancsnoklási jogát ismerik el az oldalán harcoló Badoglio csapatok felett, továbbá az egyezménynek ama részét, amely az Itália által szerzett területeknek Moszkva helytartója részére való átengedését szabályozza. Berlinben utalnak arra a jelentős tényre, hogy az angolok és amerikaiak földközvetlen érdekköréi, amelyek korábban teljesen vitathatatlanoknak számítottak, most lassan, de biztosan a Kreml hatalmi körébe mennek át. Ezt a tényt megerősíti a Giraud és De Gaulle között legutóbb kitört vita, amelyben Washington képviselőjének a Kreml képviselője javára vissza kellett lépnie.

Belga és francia városokat támadtak húsvétkor angolszász repülők

Brüsszel, április 11. (Interinf.) A belga lapok vezetőhelyen írják a legnagyobb felháborodás hangján az angol-amerikai repülők húsvétkor Brüsszel ellen intézett újabb légitámadásról. Eddig 24 halottról és 70 súlyosan sebesültről érkezett jelentés. A szétrombolt házak száma kb. 200.

Az angol bombavetők Hasselt városát és környékét támadták meg. A angolszász repülők itt több robbanóbombát dobtak le. Az áldozatok száma itt 58 halott és 30 sebesült. Hétfőn délelőtt

Az amerikai kötelek jelentékeny vereséget szenvedtek Németország felett

Berlin, április 11. A megszállt nyugati területek ellen április hó 11-ére virradó éjszaka intézett ellenséges légitámadások során a leölt ellenséges gépek száma a Német TI szerint 35-re emelkedett. A leölt gépek közül 24 éjszakai brit bombavető volt, 11 pedig az Egyesült Államok légi erejéhez tartozott. Ezeknek is a legnagyobb része négy motoros bombavető volt.

Az Interinf jelentése szerint súlyos légiharcok folytak a nagyobb presztízst rendezetlen csoportokban a német birodalom területéről visszarepülő északamerikai bombavetővel. A német vadászgépek tömeges támadásai valóságos pusztítást okoztak az erős északamerikai bombavetőkötelékek sorában, amelyek közül többen már közép, illetve északonként vidékek felett elvesztették állományuk egy részét. Több északamerikai repülőgép körülszállt nagy távolságban a birodalmi főváros területe fölé is. Az ellenséges gépek általában rendkívül magasban repülnek és főleg a bombavetők igényeinek kielégítésére a közép- és észak-Németország feletti felhőzet elő-

3315 angolszász gépet lőttek le márciusban

Berlin, április 11. A március havában leölt angol-amerikai bombavetők száma az 1943. június havában elért eredményekkel összehasonlítva jelentős százalékos emelkedést jelent, állapítja meg a Német TI katonai tudósítója a légi háborúról írt fejtegetéseiben. Megállapításait így folytatta:

1944. első száz napjában a légi háború kétségkívül a tetőfokot érte el és pedig főleg a német elhárítás sikerei tekintetében. A német nappali és éjszakai vadászgépek győzelmének gyors erősödése, ami egyúttal a már több hónapja a német repülőgépminták sorozatos gyártásával, lassanként új arcot ad az európai légi háborúnak. Ezek az új gépek kizárólag támadásra szolgálnak és rendkívül nagy

Megállapították az invázió napját?

Newyork, április 11. A Nemzetközi Sajtó Tudósítója jelent: Az Associated Press egyik tudósítója, aki valahol Angliában, működtet egy amerikai hadosztálytörzsnél, azt tavirozza Newyorkba, hogy az invázió napját véglegesen megállapították. A legaprobáltabb részletekig kidolgozták a szövetséges tervbevetett nyugateurópai inváziós hadműveleteinek időrendjét. A tervről természetesen csak néhány magasan rangú tiszt és be-

lősen érdekesnek látják az egyezmény ama pontjait, amelyekben Tito parancsnoklási jogát ismerik el az oldalán harcoló Badoglio csapatok felett, továbbá az egyezménynek ama részét, amely az Itália által szerzett területeknek Moszkva helytartója részére való átengedését szabályozza. Berlinben utalnak arra a jelentős tényre, hogy az angolok és amerikaiak földközvetlen érdekköréi, amelyek korábban teljesen vitathatatlanoknak számítottak, most lassan, de biztosan a Kreml hatalmi körébe mennek át. Ezt a tényt megerősíti a Giraud és De Gaulle között legutóbb kitört vita, amelyben Washington képviselőjének a Kreml képviselője javára vissza kellett lépnie.

újra bombázták Hasselt várost is. Ismét több ember életét vesztette.

Húsvét hétfőjére virradó éjszaka Lille külvárosait érte támadás, amely elsősorban munkás lakónegyedek és lakótelepek ellen irányult. A hatóságok azonnali megindították a segélymunkálatokat. Kedd délig a francia polgári lakosság körében 230 volt a halálos áldozatok száma. A súlyosan sebesültek nagy számából arra lehet következtetni, hogy a halálos áldozatok száma növekedni fog.

nyét. Egyre több jelentés érkezik be a megfogytalt lelévésekről. A jelentések már most arra mutatnak, hogy az északamerikai repülőkötelékek jelentékeny vereséget szenvedtek.

Bern, április 11. (NTI): Az amerikai repülők a német vadászgépekkel vívott elkeseredett légi harcok után igyekeztek a semleges Svájc területére menekülni. Ott lezuhantak, vagy kényszerleszállást végeztek. Gépeiknek azonban annyi embere járt szerencsétlenül, hogy Műnsingenben amerikai temetőt létesítettek.

Berlin, április 11. Az Interinf értesülése szerint az északamerikai légi erők keddi vállalkozásaik során több mint 100 repülőgépet vesztek az ökölsapás-szerűen lesújtó és nagy körű, tekintettel végrehajtott német légvédelmi beavatkozás által. Az erős vadászéledelemről kísért amerikai bombázókötelékek közep- és észak-Németország ellen intéztek támadást. A német romboló és vadászkötelékek a nagyszámú légharító ütegtől támogatva, nagy pusztítást végeztek a négy motoros amerikai bombázók között. (MTI)

hatóságokkal rendelkeznek. — Március havában 1234 angol és északamerikai repülőgép elvesztését tartják számon. Az idei légi háború tehát 3315 angolszász repülőgép elvesztését jelent. E számokkal kapcsolatban két dolgot kell megjegyezni: 1. Ezek az adatok, csak azokat az eredményeket foglalják magukban, amelyeket német részről kinosan pontos ellenőrzés alapján kétségtelesen megállapítottak, 2. a nagy angolszász veszteség 80 százaléka négy motoros angol-amerikai bombavető és csak 20 százaléka vadászgép, ami annyit jelent, hogy az angolok és amerikaiak csupán az idei légi hadműveletek során legkevesebb 22.600 fonyi repülőszemélyzetet vesztek. (MTI)

avatott államférfi tud. Egyes egységek már megkapták a parancsok egy részét, de ezek is csak azt tudják pillanatnyilag, milyen irányban és milyen útvonalon kell majd felvonulniuk. Az amerikai csapatok, amelyek az Európai-erőd ellen intézendő támadás első hullámában kerülnek bevetésre, feszült izgalmal várják az elkövetkezőket. Az Associated Press tudósítója végül idézi Bradley tábornok, amerikai hadseregfeje-

resnök egyik nyilatkozatát, amelyet tisztiek elől tett és amelyben azt mondta, hogy ami következik, az kétségkívül

Hull amerikai külügyminiszter megfenyegette a semleges államokat

Cordell Hull amerikai külügyminiszter vasárnap Washingtonban beszédet mondott.

Bevezetésül „nyomatékosan” felszólította a semleges államokat hogy hagyjanak fel a tengely hatalmak támogatásával. Azt állította Cordell Hull hogy egy nemzetet sem kényszerítettek a szövetséghez való csatlakozásra. Az algiri francia bizottságról azt mondta, hogy a bizottság Franciaországnak nem kormánya és az Egyesült Államok azt kormányként nem ismerhetik el. — Olaszországra vonatkozóan kiváratosnak mondotta egy szabad és demokratika kormány minél előbbi megalakulását, de elismerte hogy az olaszországi események nem fejlődtek az Egyesült Államok reményeinek megfelelően. Foglalkozott ezután a jövő béke megteremtésével és megállapította, hogy csak akkor lehet tartós a béke, ha az Egyesült Államok, az angol birodalom, a Szovjetunió és Csungking-Kita „valódi érdekeit” összegyűjti. — Az Atlantic Chartát olyan szerződésnek mondotta, amely csak az „alapvető célokat” szolgálja, — kész megoldásokat nem tartalmaz. Végül a béke megővását célzó nemzetközi szervezetről beszélt, nemzetközi bíróság és több hasonló nemzetközi intézmény megszervezése mellett foglalt állást.

Száz amerikai repülőgép Svédország felett

A Stokholms Tidningen jelentése szerint az Ewening Standard összefüggést keres Hull figyelmeztető beszéde és a vasárnap Dél-Svédország területe felett átrepülő száz amerikai repülőgép vállalkozása között. Ez az átrepülő Hull beszéde után az angol lapvélemény szerint rendkívül jellemző. A szövetségesek most azon a véleményen vannak hogy ha nem sikerült a német hadipari termelés forrásait elzárni, akkor a Németország körüli zárlatot kell előbb erősen megszigorítani. (MTI)

Stettinius tárgyalásai Londonban

Stockholm, április 11. (Bud. Tud.) Stettinius amerikai alamban Londonból való megérkezése után nyilatkozott látogatásának céljairól. Kijelentette, hogy útja főként tanulmányjellegű hogy nem azért jött Angliába, hogy egyezményeket kössön politikai körökkel. Stettinius legalább két hetet tölt Angliában Eden külügyminisz-

A magyar-német fegyverbarátság és sorsközösség hangsúlyozása a bécsi hadseregkiállításán

Bécs, április 11. (MTI): Az elmúlt héten közvetlenül a husvét ünnepek előtt a magyar-német baráti kapcsolatok, főleg a magyar-német fegyverbarátság szempontjából jelentős esemény játszódott le Bécsben, ahol „A mi hadseregünk” cím alatt rendezett nagyszabású kiállítás megfelelő alkalmat nyújtott egyrészt a magyar-német sorsközösség, másrészt a két szövetséges állam hadserege között fennálló mélyreható bajtársias viszony kihangsúlyozására. A kiállítás megtekintésére az illetékes német katonai parancsnokságok meghívására vitéz Major Jenő altábornagy vezetésével egy nagyobb katonai küldöttség jelent meg Bécsben. A magyar katonai delegáció megjelenése alkalmat nyújtott a bécsi sajtónak a magyar honvédség képviselőinek rendkívül megleghangú üdvözlésére.

A magyar katonai küldöttséget a kiállítás helyiségében a bécsi hadtest helyettes vezénylőtábornoka Schubert gyalogsági tábornok fogadta. Üdvözlő beszédében a következőket mondotta: Bécs város hagyományokban gazdag földjén emlékezzünk meg Magyarország vitéz fiairól, akik az első világháborúban hű fegyverbarátságban a végsőkig harcoltak, ma pedig a magyar honvédek vitézül és hiven a legszorosabb bajtársiaság szellemében

ennek az évnek a döntő csatájára lesz. Az egész háború további kimenetele ettől a vállalkozástól függ.

lást.

A berlini Wilhelmstrasse megítélése szerint Hull amerikai külügyminiszter beszéde lényegében hasonló keretek között mozog, mint Churchill angol miniszterelnök nemrég tett kijelentései. — Hangsúlyozták, hogy Hull külügyminiszter beszédével ismét azt a célt szolgált, hogy megfélemlítse a semleges országokat. — Érdekesnek tekintik Berlinben azt a tényt, hogy miután Nagybritania eljött az atlanti egyezményt, ugyanezt tették most már az Egyesült Államok is. Megállapították az amerikai külügyminiszter kijelentése után, hogy az atlanti egyezmény most már kevesebb, mint egy formula. (MTI)

Stockholm, április 11. (NTI): Hullnak, a semlegesek ellen mondott beszédét sem Londonban — sem Washingtonban nem tekintik üres szóféricsérlésnek és számitanak azzal, hogy a semleges államok, Svédország, Spanyolország, Portugália, Törökország s Írország ellen fokozódik az angolszász nyomás, jelenti a Stockholms Tidningen Londonból. A Svenska Dagbladet londoni jelentés szerint az angol főváros politikai körében úgy vélekednek hogy Hull fenyegetései egyes semleges államok ellen irányuló gazdasági és politikai offenzíva bevezetését jelentik. (MTI)

Stockholm, április 11. (NTI):

Angol-amerikai repülőgépek ismét megsértették a svéd semlegességet. Mint a Svéd TI jelenti két repülőerőd kedden 13 óra tájban Hörby vidékén svéd terület felett repült el. Egy másik nehéz amerikai bombázót Ringsjönél figyelték meg. A nap folyamán 5 amerikai bombázógép szállt le svéd területen. A repülőgépek legénysége sértetlen. Más amerikai bombázógépekről 15 óra tájban svéd terület felett négy repülő ejtőernyővel kiugrott

terrel való megbeszélése e hét elején kezdődik meg.

Genf, április 11. (Német TI). Londonból jelentik: Kedden megkezdődött Eden és Stettinius tárgyalása. A megbeszélések után kiadott közlemény szerint a külpolitika valamennyi kérdését érintették. Winant londoni amerikai nagykövete résztvett a megbeszéléseken. (MTI)

megint vállalva harcolnak a nagy Német Birodalom katonáival a közös ellenség ellen. Uj Magyarország keletkezett, amelynek fiait Magyarország dicsőséges multját szemelgett tartva készek a nemzet szabadságáért harcolni mindaddig, amíg ki nem vivjük a győzelmet. Így támadt fel újból a régi fegyverbarátság és nyert tetteikkel megerősítést ebben a sorsszerű küzdelemben. Közösen vivjük meg a kemény harcot megrendíthetetlen hittel a jövőben, amelyet ki is küzdünk majd magunknak.

A bécsi vezénylőtábornok üdvözlőszavait a magyar küldöttség egyben az egész honvédség nevében vitéz Major Ernő altábornagy köszönte meg. Nemzeteinket — mondotta többek között, az őszinte nagyrabcsülés és fegyverbarátság érzése fűzi össze. Ilyen értelemben nagy örömmel tesszünk eleget a kiállítás megtekintésére irányuló meghívásnak. A kiállítás igen érdekes anyagának megtekintése után a magyar katonai küldöttség koszorút helyezett a hősök emlékművének talapzatára.

Este Blaschke, Bécs város polgármestere látta vendégül a magyar küldöttséget. A polgármester üdvözlőbeszédében igen meleg szavakkal emlékezett meg azokról az évszázados történelmi kapcsolatokról, amelyek a két fővá-

DEBRECZEN 2. OLDAL 1944. IV. 12.

rost, Budapestet és Bécsét egymáshoz fűzik.

Major Jenő altábornagy megköszönve az üdvözlést kiemelte, hogy a kapcsolat most még jobban megerősödik a fiatalabb nemzedékekben is, amely újabb évszázadokra épül, szorosan összefügg a német néppel, nemzeti céljainak elérése és a régi hagyományok megerősítése érdekében.

Pénteken este a kiállítás helyiségének előadótermében vitéz Oszlányi vezénylőtábornagy nagy érdeklődéssel várt előadást tartott Magyarország részvételéről a közös boisevista ellenség ellen folytatott küzdelemben. — Megállapította, hogy a német-magyar fegyverbarátság a két nép sorsközösségén alapul. Az előadó ezután felémeltette a jelenlegi háború néhány jellemző példáját, amelyek mély benyomást keltenek bizonyították a német bajtársak oldalán küzdő magyar csapatok bajtársiaságának és fegyverhűségének szellemét. Felolvasta német hadvezéreknek a honvéd egységek parancsnokaihoz írt elismerő leveleit, amelyekben a honvédségek bátorágukkal vitézségükkel, tetterséjükkel s merészségükkel gyakran válságos helyzetben lényegesen hozzájárultak a hadműveletek sikeres kimeneteléhez és német társaiknak gyakran az életét mentették meg, másfelől a honvédség sok tisztje és katonája is megmenekülését a német bajtársak hősiesség beavatkozásának köszönheti.

Oszlányi vezénylőtábornagy ezután rámutatott a fegyverbarátság és a közönséges szövetség közötti különbségre, majd így folytatta: — A fegyverbarátságot a kölcsönös érzések izzó tüze kovacsolja össze és láthatatlan erő védelmezi. Ilyen kölcsönös vonzó erő azonban csak két nép között jellemvonásaiából fejlődött ki. A magyar és német nép e közös tulajdonságai: a hazaszeretet, beület, ragaszkodás a hazai rögöz, szabadság szeretet, lelkesedés a nemzeti célokért és nem utolsósorban az a fanatizmus, amely kézz a végsőkig kitartani.

Az előadásért Sinzinger tábornok mondott köszönetet.

— A fegyverbarátságot a kölcsönös érzések izzó tüze kovacsolja össze és láthatatlan erő védelmezi. Ilyen kölcsönös vonzó erő azonban csak két nép között jellemvonásaiából fejlődött ki. A magyar és német nép e közös tulajdonságai: a hazaszeretet, beület, ragaszkodás a hazai rögöz, szabadság szeretet, lelkesedés a nemzeti célokért és nem utolsósorban az a fanatizmus, amely kézz a végsőkig kitartani.

Az előadásért Sinzinger tábornok mondott köszönetet.

Japán előnyomulása Indiában

Tokió, április 11. (NTI): A japán és nemzeti indiai csapatok Parel ndiai város elleni előnyomulása tovább jó eredményeket ért el. Az ellenség megkísérelte, hogy a 20 és 23 hadosztály egyes részei Parelből elszállítsa Ezeket Ramu környékén körülzárták és teljes felmorzsolásuk előtt állanak. Az angolok 4. hadtestüket harcbavetették, hogy körülzárt csapatainknak visszavonuló utat nyissanak. A most kezdődő erős idő nagyon megnehezíti a hadműveleteket. A manipuri síkság az esős időkre óriási mocsárrá változik. Az évi csapadék mennyisége itt mintegy két méter. A hőmérséklet pedig trópusi forróságú.

Madrid, április 11. Az Arrabia c. lap londoni tudósítója szerint a japán csapatok előnyomulása az indiai határon erősen nyugtalanítja az angol közvéleményt. Az angol sajtóban az a benyomás alakulhat ki, hogy a szövetségesek harci ereje számbeli fölénye ellenére sem tud elég erős ellenállást tanúsítani a japán csapatokkal szemben. (MTI)

Mi van Argentínában?

Genf, április 11. (NTI): Londonból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya nyíltan forradalomra uszítja az argentin népet az ellen a kormány ellen amely országában tekintélynek örvendő megőrzi az ország rendjét és nyugalmát, írja Sumner Welles, volt külügyminiszter a Daily Herald egyik cikkében. A nyugati feltekén mindig voltak diktátorok. Ha az Egyesült Államok kormánya állandóan beavatkozik más államok belső ügyeibe, akkor a jó szomszédok politikája nagyon komoly, mert Chile, Bolivia és Paraguay is ellenzi magatartás szellemében fog össze Washington ellen. (MTI)

A belpolitikai élet

Endre László, az új belügyi államtitkár ügyköréről

A hivatalos lap, húsvétvasárnapon számában látott napvilágot Endre László, Pest vármegye alispánjának belügyi államtitkár kinevezése. A új belügyi államtitkár nyilatkozott *belügy-minisztériumi ügyköréről*. Kijelentette, hogy *hatáskörébe tartozik a városi, vármegyei és közsegi ügyosztály, a közigazgatás racionalizálására alakult ügyosztály továbbá a lakásügyek ügyosztálya*, amely — mondotta Endre László, — most, amikor a zsidóknak *előre meghatározott, zárt helyekre való áttelepítése kezdődik meg*, különös fontossággal bír. Hangsúlyozta a belügyi államtitkár, hogy *minden, a zsidókra vonatkozó ügy hoztatartozik*.

Endre László ugyanebben a nyilatkozatban közölte még azt is, hogy a *belügyminisztériumban megszüntették a Kezdetes és mellősségos, stb. címek használatát*.

A belpolitikai élet a húsvétutáni napokban előreláthatóan rendkívül megfeszül. A Magyar Élet Pártja legutóbbi pártgyűlésén — mint jelenleg — a jobboldali pártok szorosabb együttműködésére határozta el. Az együttműködés biztosítására, illetőleg a többi jobboldali párttal való kapcsolat felvételére a MEP elnöksége Vay László báró vezetésében tagot kért fel.

Vay László báró hosszabb időn át volt miniszterelnökségi államtitkár, majd a MEP elnöke és az aktív politikából csak néhány éve kapcsolódott ki, de azóta is állandó összeköttetésben tart fenn a politikai élet tényezőivel. Ertesülésünk szerint a tárgyalások a jobboldali pártok között már meg is indultak.

A folyamatban lévő tárgyalásoknak tulajdonítják azokat a mozzanatokat is, amelyekről a jobboldali pártok hivatalos orgánumaiban a húsvétvasárnapon számukra adtak hírt. A Magyar Nemzetiszocialista Párt vezetősége nyilatkozatot tett közzé. Ez a következőképpen szól:

A pártvezetés minden ellenkező híreszteléssel szemben kijelentette, hogy a Magyar Nemzetiszocialista Párt politikai természetű tárgyalásoknak a párt nevében történő folytatására senkinek, főként pártönkivülieknek, vagy más pártokhoz tartozóknak sem meghatalmazást, sem megbízást soha nem adott. A Magyar Nemzetiszocialista Párt nevében egyedül a párt politikai vezetőségének tagjai: Palfy Földi, Bakó László, Hubay Kálmán és Rupprecht Olivér jogosultak tárgyalni.

A Nyilaskeresztes Pártból a Nagybél folyamán két képviselő vált ki: Maróthy Károly és Koltay József. Az utóbbi képviselő belépett a Magyar Nemzetiszocialista Pártba.

Rövidesen még április havában összehívják a Házat is. A kormány a képviselőházban részletesen ismerteti majd programját.

Az Erdélyi Párt elszánt küzdelmet hirdet a bolsevizmus ellen

MOT jelenti: Az Erdélyi Párt marostordamegyei és marosvásárhelyi tagozatának intézőbizottsági ülésén Telesi Béla gróf országos elnök megállapította, hogy Magyarország történelmének egyik újabb és talán legsúlyosabb időszaka következett be a keleti veszély közvetlen fenyegetése által. Ez a veszély olyan mérhetetlen, hogy elhárításának minden más szempontot alá kell

rendelni. Az Erdélyi Párt mindig kitartott a bolsevizmus elleni küzdelme mellett és ma, amikor a bolsevizmus veszedelme közvetlen közelről fenyegeti Magyarországot és területileg elcsorban Erdélyt, az Erdélyi Pártnak nem lehet más álláspontja, mint hogy minden egyes tagja felelősen és munkával szálljon szembe a veszedelemmel.

Imrédy Béla húsvéti cikke a helyzetről

Nagy figyelmet keltett vitéz Imrédy Béla húsvéti cikke, melyet az Új Magyarság című lapba írt. A cikkben tárgyalásos és szelvényes és széles látókörrel vizsgálja meg a Magyarországon bekövetkezett új helyzetet.

VITÉZ IMRÉDY BÉLA bevezetőjében arról írt, hogy négy évvel ezelőtt ugyanezen a hasábrakon fejtette ki véleményét „Őszinte szó a magyar-német viszonyról” című cikkében s bár azóta eseményekben gazdag négy esztendő múlt el és új és új szempontok vonultak fel, — a régiak változatlanok maradtak.

Az új szempontok új meg új árveket adtak, amelyeket a parlamentben elmondottak meghallgattak, talán meg is forgattak a fejükben, de aztán szépen el is felejtették és a magyarsággal is el akarták feledtetni azokat, a magyar-német viszony mai állását egyedül felelősek. Most itt áll határaink közelében Magyarország és az európai kultúrának, sőt a kereszténységnek még soha nem látott méretű veszedelme.

Világosabb külpolitika, a saját, gyűlöleten keresztül egészségesebb irányú közvéleményformálás, a belső rendnek az igaz ellenségekkel szemben más eszközökkel való biztosítása, fenszínre nyugalom mellett és kicsinyes ravaszkodáson túl nem emelhető tanácsstalanság helyett a nemzet léteinek az elsőrendű veszéllyel szemben tevékeny ellenállásra való nevelése feleslegessé tették volna azt ami történt s egy más magyar nép vezetését adták volna azok kezébe akik a közel-múlt mérhetetlen teherfölteivel küszködve — mindnyájunk haláljára — egy új magyar világ úttörésének keresztjét vették a vállukra.

Az előzékenységről — írja tovább — ne vitázzunk most, el-

gedjünk meg azzal, hogy az okot mindenestre magunkban is kell keresnünk. És ez már magában véve indítékul szolgálhat arra, hogy önvizsgálat tartssunk mi, magyarok és hogy a jövőre nézve jobban intézzük dolgainkat, mint eddig intéztük. Ne luntassuk most azt se, estele-e és hogyan, miképpen újabb árnyékok a magyar-német viszonyra és ezeket miképpen terelhetjük el. Elégedjünk meg annak a hangzatos állással, hogy a magyar-német sorsközösség talán sohasem volt elevenebb valóság, mint most és hogy nemcsak mi kisebbek vagyunk rájuk, a hatalmasabbakra utalva, hanem nekik is elsőrendű érdekük, hogy a magyar erős és szabad legyen.

Ma két gondolat kell, hogy elfoglaljon minket. Az egyik a veszedelem elhárítása és a véres küzdelemnek javunkra való eldöntése, Nemzeti létünk, hivatásunk fennmaradása ettől függ. A két óriási, a győzelem minden erőfeszítést megér, a másik: az erőfeszítés felfokozására egészséges alap megteremtése vagyis házuk tájának rendezése, politikai, gazdasági és társadalmi értelemben véve egyaránt. A lelkek békéjén, összecsendülésén, nekibuzdulásán magyar a helyzet állás és a helytálláson mulik Magyarország léte és szerepe a jövő Európában. Imponálni kell a nemzetek társaságában, ez a jogos érdekük elismertetésének a legbiztosabb útja.

A továbbiakban arról ír vitéz Imrédy Béla, hogy milyen széttagozottság mutatkozott a közelmúltban a magyar társadalom képen. Még a politikai pártok közül is vajmi kevés tudta egy tiszta magyar létezésüket és egy összefüggő ideológiát gyakorlati követelményeit, egységes rendszerbe foglalni, hit, akarat s tehetség kell a vezetőkben, meg-

győzés, szívósság és hozzáértés minden dolgozóban, de különösen a nemzeti élet minden valamire való posztján állóknál. Meggyőződésünk, hogy Magyarország útja valóban új irányba lendült. Az új irány iránt várunk, reméljük, munkáltunk, nem merenghetünk el azon, hogy a változás miképpen jött létre mit hozott elégtételen, elismerésben, pozícióban egyáltalán, vagy másfelől: az új irány eredményességéért egyformán felelősek vagyunk. — Persze ennek az összefogásnak azután igazán egy új Magyarországot kell eredményeznie. —

Bakó László államtitkár nyilatkozata a kibombázottak elhelyezéséről

Bakó László belügyi államtitkár a következő nyilatkozatot tette a budapesti bombakárosultak elhelyezéséről:

A kibombázottak elhelyezése nem okozott gondot, mert erre jól berendezett és egészséges zsidó lakásokat vettünk igénybe. Amennyiben az angolok a jövőben újra megkísérelnék a terrortámadásokat végrehajtását, a kibombázottak lakásbiztonságát ki kellene biztosítani a zsidóság további, eddig még igénybe nem vett lakásait

Vannak idők, mint a maiak, amikor az óvatos mértéktartás erőnye a rangsorban hátrább áll. — Nézzünk együttesen arra, hogy a sodródó és belső meggyőződésünket minden fordulatkor revizióként ne eszathassanak bele az összefogás palástja alá. Elég volt abból a lényelmi szempontból, hogy a gerinctelenek jól szolgálják ki. Legyen több becsület a nyílt, őszinte ellenfélnek mert azt a becsületességét kevesztől meggyőzhetjük. Meggyőzhetjük ha belátja, hogy jótakarunk, meg is fogjuk győzni.

Az angolezások mindenestre elérik azt, hogy a zsidóságnak a magyarságtól való teljes elkülönítését is végrehajtsuk. Magnyugratom a városok és falvak lakosságát, pillanatig se aggódjék amiatt, hogy a zsidóság együttérző angolok részéről újabb terrortámadás érne, mert a károsultak igényei a zsidóság terhére fogjuk kielégíteni, sőt sokkal jobb lakásokhoz juttatjuk őket, mint amilyenekben eddig laktak.

Ung, Bereg, Ugocsa vármegyék területére utazási igazolvánnyal szabad utazni

MTI jelenti: A kárpátaljai területére, továbbá Máramaros vármegyébe, Ungvár törvényhatósági jogú városba s Munkács városba való utazást a belügyminiszter oly módon szabályozta, hogy oda csak az úgynevezett utazási igazolvánnyal szabad

utazni. Illetékes helyről nyert értesítés szerint a belügyminiszter ezt az utazási korlátozást a további intézkedésig Ung, Bereg s Ugocsa vármegye területére is kiterjesztette.

Felemelték és újra szabályozták a munkások gyermeknevelési pótlékát

A hivatalos lap szerdai száma közli a miniszteriumnak az iparban és kereskedelemben, valamint a bányászásban és kohászatban alkalmazott munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló rendelkezések módosítása és kiegészítése tárgyában kiadott rendeletét.

A rendelet újra szabályozza a katonai szolgálatot teljesítő gyermeknevelési pótlékát és kimondja, hogy annak az igényjogosultnak, aki katonai szolgálat alatt hősi halált halt, eltűnt, vagy hadifogságba esett, feltéve, hogy katonai szolgálatát megelőzően vagy három hónapon át gyermeknevelési pótlékra jogosult volt, gyermeknevelési pótlékát a háború befejezését követő 3 év végéig ki kell fizetni, kivéve, ha az eltűnt, vagy hadifogságba esett igényjogosult előbb hazatért.

Hasonlóképpen szabályozza a

rendelet a légi támadások áldozatainak gyermeknevelési pótlékát. Annak az igényjogosultnak, aki légi támadás, vagy a légi támadás elhárítása következtében életét veszítette, a gyermeknevelési pótlékát a háború befejezését követő három évig ki kell fizetni, feltéve, hogy a légi támadást megelőzően legalább három hónapon át gyermeknevelési pótlékra jogosult volt.

Módosítja ezenkívül a rendelet a gyermeknevelési pótlék összegét is és pedig olyképpen, hogy a gyermeknevelési pótlék egy gyermek esetében 10 pengő, két gyermek esetében minden egyes gyermek után 12 pengő, három gyermek esetében minden egyes gyermek után 14, négy vagy több gyermek esetében minden gyermek után 16 pengő. A felemelt összegű gyermeknevelési pótlék első ízben 1944 május havában kerül kifizetésére.

Szeptember 30-ig minden zsidó értelmiségi alkalmazottat el kell bocsátani

A magánvállalatok utasítást kaptak a zsidó értelmiségi alkalmazottak elbocsátására. Az erre vonatkozó rendelet értelmében a vállalatoknak azonnal el kell bocsátaniuk a zsidó értelmiségi alkalmazottakat 30. szeptember 30-ig. Ezek közül a fele április 30-ig, a másik fele pedig május 31-ig végleg kötelese elhagyni a vállalatot.

Intézkedik a rendelet arról is, hogy a zsidó alkalmazottak másik ötven százalékát legkésőbb szeptember 30-ig szintén el kell bocsátani úgy, hogy ezen az időponttól egy vállalatnak sem lehet zsidó értelmiségi alkalmazottja. Az elbocsátott alkalmazottak helyébe pótlást azonnal be kell állítani. Az elbocsátott alkalmazottaknak csak a törvényes járandóságok, felmondási időre járó illetmény törvényes végkielégítés, vagy nyugdíj — fizetendő ki, ennél többet ezeknek kifizetni nem szabad.

Az elbocsátott zsidó tisztviselőket, mint munkaszolgálatosokat saját vállalatuk nem igényelheti ki. Kimondja a rendelet, hogy a törvényes illetményeken kívül, még ha a szerződés másként rendelkezik is, sommiféle pénz,

többletteljutást nem lehet folyósítani az elbocsátottaknak.

A felmondás alá kerülő alkalmazottak munkakörü átadása és a helyükre állított munkások betanítása céljából kötelesek rendelkezésre állani. A terhelés és az üzem zavartalan fenntartása érdekében a nyomomban elbocsátásra nem kerülő zsidó értelmiségi munkakörü alkalmazottaknak legfeljebb 30 százaléka almenetileg visszatartható, a visszatartás ideje legfeljebb hat hónap, a kezdő határidő 1944. április 1. Ezekre vonatkozólag a vállalat javaslatot tartozik készíteni s ezt be kell nyújtani az értelmiségi kormánybiztoshoz.

Az elbocsátott alkalmazottak, mint nem értelmiségiek sem maradhatnak saját vállalatuknál. Előírja végül a rendelet, hogy milyen kimutatásokat kell készíteni a vállalatoknak, megadja a kötelezettségek, amelyek ugyanazok, mint a többi rendeletben szereplő kötelezettségek, végül intézkedik arról, hogy a vállalatok felelős vezetői ellen, ha nem tesznek eleget a rendelkezéseknek, közigazgatási úton kell eljárni.

„A nagy évfordulók esztendejében nagy események szoktak történni”

Az utóbbi évtizedekben 1944. év a leggazdagabb évfordulókban

A közelmúltban érdekes tanulmány jelent meg az egyik magyar folyóiratban a történelmi törvény szerűségről. — Szerzője, Bánya István érdekes számításokkal mutatta ki, hogy a történelemben szinte matematikai pontossággal ismétlődnek a nagy események, az emberiség története is pontos hullámzásoknak van kitéve és a nagy események évfordulói rendszerint nagy események szoktak bekövetkezni. Az érdekes tudományos meglátást gazdagon alátámasztotta a világtörténelemből és magyar történelemből vett bizonyítékokkal.

Ez a tudományos felfedezés különösen azért érdekes napjaink embere számára, mert a huszadik században eddig csak az 1914-es sorsdöntő esztendő volt hasonlóan gazdag nagy évfordulókban, mint az idej. Nem érdektelen ezt néhány példával illusztrálni.

500-ik évfordulója van az idej a szomorú emlékü várnai esztendőnek, mely 1444-ben folyt le s mely egyike volt azoknak a korszakoknak, amelyeket Hunyadi János nem tudt meggyőzni.

Egy másik, az egész magyar történelem tragikus végű fejezetének 900-ik évfordulója esik erre az évre. Az 1044-ik évi méntói esata Aba Sámuel királyra, Szent István sógorára vált végzetes az idegenből származott Péter elleni harcban és ezáltal először fézkelte be magát idegen házból uralkodó a magyar trónra.

450 évvel ezelőtt, 1494-ben halt meg Kinizsi Pál, Mátyás király törökverő hadvezére.

400 éve született Rákóczi Zsigmond erdélyi fejedelem.

De az irodalmi és művészeti életnek is számos nevezetes évfordulója fűződik e dátumhoz. 350 éve esett el Balassa Bálint, a végvidékiek kedves költője, az első nagy magyar lírikus. 150 évvel ezelőtt, 1794-ben adta ki Kultúr István először Mikes Kelemen „Törökországi leveleit”. Ez évben született báró Jósika Miklós, a magyar történelmi regény megteremtője és Petőfi révén az irodalommal kapcsolatos Bem apóának születése 150-ik évfordulója.

100 éve, 1844-ben jelent meg Petőfi Sándor első verseskötete és Jókai Mór első regénye, az Hétköznapi. Garay János ez évben kapja meg az akadémia nagy jutalmát, Kisfaludy Sándor és Kunos Endre halála is ez évre esik. Száz éve született Munkácsy Mihály, Arany László, Tóth Endre népszínműíró, Ujházi Ede színművész.

80 évvel ezelőtt halt meg Madách Imre, Fáy András mesíró és ekkor született gróf Teleki Sándor, aki Szikra néven írta regényeit.

60 éve alakult az EMKE és nyílt meg a budapesti Opera. Ez évben született Gyóni Géza költő, Kisfaludy-Sztróbl Zsigmond szobrász.

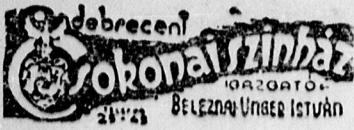
Félszázada tartotják Jókai 50 éves jubileumát, ekkor halt meg Kossuth Lajos, Xántus János világtutató és felfedező.

40 éve halt meg Jókai Mór.

30 éve borította lángba a világot Princip revolvárlövése Sarajevóban, ekkor tört ki a világháború.

25 éve halt meg Ady Endre és negyedszázada jelent meg a huszadik század magyar irodalmának egyik legnagyobb eseményét jelentő Szabó Dezso regény: az „Elsodort falu”.

Nevezetes és nagy évfordulókban tehát rendkívül gazdag az idej év. És ha a történelmi hullámelmélet feltalálójának igaza van, eszerint mozgalmal lesz nagy, az egész emberiség sorsára kiható eseményekben is.

HETI MÓSOR:
Szerda este: Barabás Sári és Udvardy Tibor opera- és dalestje.
Csütörtök este: Barabás Sári és Udvardy Tibor opera- és dalestje.
Péntek este: Az első, Munkás-előadás.

Barabás Sári és Angyal Nagy Gyula dal- és operastje ma lesz a Csokonai-színházban

Kimagasló színjátszóeseményt jelent a Csokonai-színházban ma, szerdán és csütörtökön este előadásra kerülő dal- és operastje, melynek szereplője Barabás Sári a magyar rádió kiadváló primadonnája, aki legutóbb az operaházban aratott óriási sikert és rövidesen állandó tagja lesz az Operának, továbbá Angyal Nagy Gyula, ez a csodálatosan szobahangú fiatal énekes, a rádióhangversenyek kitűnő tenoristája. Unger direktor már eredetileg Angyal Nagy Gyulát akarta megnevezni a debreceni színházban rendezendő opera- és dalestre, azonban akkor filmszereplése és hangverseny-előadása miatt nem jöhett, ezért úgy volt, hogy Udvardy Tibor lesz Barabás Sári művésznő partnere. A múlt hónapra tervezett hangverseny kitoldása miatt azonban Angyal Nagy Gyulát két estére meg lehetett nyerni debreceni vendég szereplőre és így most meg is szerepel a jelenleg az Operaházban előadott Udvardy Tibor helyett.

A közönségnek kivételos élményben lesz része, mert az opera- és dalest műsorán a legszebb operadalmak, műdalok és operett-dalok csodálatos hangján két gyönyörű hangú énekes hangján, a zenekart Friedl Frigyes, a rádió kivételos képességű harmadik vezetője és a két estére a zenekart is megénekelte.

Barabás Sári, Angyal Nagy Gyula és Friedl Frigyes már tegnap este megénekelte Debrecenben és ma délelőtti előadást tartanak.

A színház igazgatósága felkeri a közönséget, hogy az előjegyzéseket ma délig okvetlenül kinyitni és megfizetni, mert a nagy érdeklődésre tekintettel az további tartani a pénztárnak nem áll módjában.

Krisztin

Erősen szenzibilis és gazdagon áradó lírával átszót színdarab, Paul Gerárdy: „Krisztin” című színműve, mit magas művészi becsű előadás keretében mutatott be husvét hétfőjén a Csokonai-színházban a B. Unger-társulat. A darab meséje minden egyszerűsége mellett is rendkívül érdekes és lobolincos. Ezt a színdarab művészt azonban nem szabad a közönségi morál sablonmértékével mérni, mert aki ezt a színdarabot a színpadon látja, az mindent, amit képzetele pillanatnyilag megoldhat, talán, inkább elfogadhatónak, morálisabbnak találja végső kibontakozásul. Aki azonban felülemelkedik a közönségi konvenciókon és szemléletében a cselekményt másodrendű helyre tudja sorítani az író megítélés nagyszerűsége mellett, az előtt egy csodálatosan szép, borongós hangulatú szerelmi költemény teljességével áll szembe. Ebben a mélyen és igaz hevületű és színpompás lírával megírt műben előtűnik születik meg a tehetség ki, majd ugyancsak előtűnik az, aki ezt az elemet a színpadon életre hozza, az egész színdarab történetét a színpadon élve, hogy mulandó. A törvényszerűség alól nem lehet kivétel a szerelem sem. Születik, kiteljesedik és egyszerűen elmúlik.

A darab két főszereplője, Havadi Nagy Ilonka és Badóczy István teljesen egyértelmű művészi beállítással oldják meg feladatukat. Formálisan messze túlnő az felülmúlja a jelenlegi fogalom által meghatározható vonalon a elevenítésük a vártaknál magasrendű két emberlén sajátságos intel-

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel.: 25-45. Igazg.: B. Unger István
Előadások: fél 4 és fél 7 órakor.

Szerdán és csütörtökön este 7 órakor

Barabás Sári és Angyal Nagy Gyula opera- és dalestje

ÜGYVÉDEK
nem nélkülözhetik a FOTOKOPIAT olason készíti KISS DROGERIA DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 34.

lektúrával és humánműveléssel gazdított, az által megadott emberkép figuralis alakításuk megismerésében az eszményítés magánlétéig felő. Külön elismeréssel adozunk a részletfinomságok tudatos kihangsúlyozásának nagyszerűségéért, amelyek változatos és ragyogó nagymértékben emeltek játékokat.

Arany Kaló a szobahely szerepében kifogástalan, otthonossággal mo-

gott. Stílusos alkalmazkodókészsége, hibátlan mértékértelmezés, elismerésméltó, Kuoosbar József párszavas szövegét megénekelte. A kormányzat megértése lehetővé tette, hogy megfelelő költségekkel valósítsuk meg a feltétlenül szükséges beruházásokat a dohánytermelés részére. Szárító pajták, izzó nyersanyagok, biztosított értékesítés — mind-mind szükségesek ahhoz, hogy elérjük a kitűzött célt. Ez az azért fontos, mert a dohány külföldön arányt ér és az exporttal orrási fontosságú külföldi nyersanyagok birtokába juthatunk. De a másik célunk az, hogy elérjük hogy háború után is megmaradjon a külföldi kereslet a magyar dohány iránt. Ez pedig sokszor magyar munkásszállónak ad kényeret, sőt bizony még kalásot is.

A dohánytermelésben idáig nálunk, sajnálatos módon éppen a cigarettagyártásban felhasználható alapanyagok hiánya jelentett nagy hiányokat. Ezeket az alapanyagokat ugyan a legtöbb helyen nem szedték le és ez számukra kifejezetten megröbösítő adatokat mutat. Holdankint 150-250 kg. dohány révén 400-500 vagon ment kárba, ami legalább 10 millió pengő

tonnát. A pénzügyminiszter felügyelete alá tartozó Dohányjövők az azonban mindent elkövet, hogy ezt a mennyiséget meg növelje is. A kormányzat megértése lehetővé tette, hogy megfelelő költségekkel valósítsuk meg a feltétlenül szükséges beruházásokat a dohánytermelés részére. Szárító pajták, izzó nyersanyagok, biztosított értékesítés — mind-mind szükségesek ahhoz, hogy elérjük a kitűzött célt. Ez az azért fontos, mert a dohány külföldön arányt ér és az exporttal orrási fontosságú külföldi nyersanyagok birtokába juthatunk. De a másik célunk az, hogy elérjük hogy háború után is megmaradjon a külföldi kereslet a magyar dohány iránt. Ez pedig sokszor magyar munkásszállónak ad kényeret, sőt bizony még kalásot is.

közelet jelent. Az ország ennek többszörösét hozza el ezáltal, hiszen a külföldön sokkal többet kapunk érte, mint a nyers dohány iránt. A Dohányjövők minden eszközzel, fedezeti almarja a dohánytermelés, természetesen tehát, hogy ennek az állapothoz ma is kell szünnie. Egyik múlt évi kormányrendelet módját ad arra is, hogy az 1000 holdon felüli szántók 2 százaléka-nál kötelező dohánytermesztést vezet. Ennek ha Ehhez ragaszkodunk a Dohányjövők és fontos tudni azt is, hogy olyan területen is érdemes dohánnyal termeszteni, ahol talán nem a legalkalmasabb a talaj a finom dohánnyal termelésre: itt ugyanis a nyílt, lehetséges nyersanyagok miatt érdemesebb a dohánylevelekkel gazdálkodni. A dohánytermelésben tehát nincs fennakadás, sőt fejlődés van. A fagyasztott hús és a fagyasztott területek növekedtek meg együtt, de ez ne aggasztson, inkább lelkesítsen bennünket. Minden birtokos hozzájárulhat a magyar dohány többtermeléséhez, ezzel országos érdeket szolgál. A füstölt való tehát mindig több lesz, éppen ezért semmi értelme nincs a nyugtalanlagnak a dohányfronton. 25. 1.

A belügyminiszter feloldotta a március 19-én elrendelt gyülekezési tilalmat

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny szerdai számában jelenik meg a m. kir. belügyminiszternek egy rendelete, amely az ország területére 1944. évi március hó 19. napján elrendelt gyülekezési tilalmat feloldja.

Uj utakon a tehetségkutatás...

Hatvan új magyar tehetséget küld a falu a debreceni takerületbe

Az utóbbi években az egész kontinensen egyre nagyobb lendület vett a tehetségkutatás. All ez különösen Magyarországra, melyet az elkallódó tehetségek országának neveztek a század elején, annyi igazi értéket ment veszendőbe a megfelelő támogatás hiányában. A harmincas évek vége felé nagy fordulat jött ezen a téren. Hivatalos lényezők egyre nagyobb figyelmet szenteltek a magyar falunak, azonban szinte kiapadhatatlan bőségben új, friss sorokban jöttek elő a magyar értékek. Ma már a kormányzatnak egyik fontos tevékenysége arra irányul, hogy a legnehezebb helyzetből, a magyar sorselméységeiből jövő tehetséges gyermek is megkapja azt a támogatást, melynek segítségével képességtit kifejlesztheti.

Érdeklődésként megemlítjük, hogy a tehetségkutatás az utóbbi időben valóságos tudományágá fejlődött és teljesen új utakra terelődött. Kalotai professzor névhez fűződik a kérdés tudományos megalapozása, aki azt a megkapóan érdekes tudományos feladest tette, hogy az emberek 80 százaléka okvetlenül valami tehetséggel születik és hogy ez a tehetség nem jön ki nála, eldugul, beomlik lelkébe rendszerint külső diszpozíciókra vezethető vissza. „Ma már nagyon jól értünk ahhoz, hogy növényekből nemesítéssel kihozzuk a legtekélyesebbet, első peretből gondot viselünk rá, tudjuk, hogy mivel óvjuk meg az elcsatnyulástól, elpusztulástól, hasonló gondokkal viseltetjük az állatnemesítés terén, ugyanakkor pedig az emberi lélekről és tehetségről azt hisszük, hogy az szabadon és vaktában növekedhet. A valóság az, hogy a tehetségnek is megfelelő talaj kell, gondos kezelésre van szüksége, mint a nemes bornak, hogy hibátlanul beérjen, megőrizze minden tüzét, zamátát, semmit el ne veszítsen abból. A gyermek lelkében különleges és egyéni bánással kell felnyitni a tehetség zárlapját. Majd egy napon, ha a mai tömegtanítási és tömegnevelési módszereiről visszatérhetünk az egyéni neveléshez, akkor az emberiségnek nem 5-8 százalékát kell kényvelhetjük el tehetségnek, hanem 75-80 százalékot.”

Minden évben illyenkor, április közepén állnak bizottság elő azok a tehetséges magyar gyerekek, akik aztán megkapják a szükséges segítséget, hogy a nemzet igazi értékeivé fejlődhessenek. Az idén rendkívüli események miatt későbbre maradt ez a tehetségvizsga. Szondy György tanügyi főtanácsos mondotta ezzel kapcsolatban munkatársunk érdeklődésére a következőket: — A tehetségvizsgát — mint ismeretes — későbbre halasztódott s annak újabb időpontjára nézve még nem történt elbeszédés. A debreceni tankerületi iskolákból azonban mintegy hatvan tehetséges gyermek áll a bizottság elő Szolnok, Jászapati, Kiszűszállás, Nagyvárad, Nagyléja, Hajdúnánás és Debrecen iskoláinak bejelentése alapján. Ezeknek a tehetséges ifjaknak tanítási gondja elhárul a szülőkről és megnyílik az út előtük, hogy tehetségüket kifejlesz-

thessék. A modern ember túlságosan rákapott a dohányra és ha a háborús viszonyok közepette nem jut hozzá a mindennapi füstölőanyagához, rögtön nyugtalanlankodik kezd és „erthetetlennek” tartja, hogy „még a dohány is” elűnik olykor-olykor a piacról. — Pedig a magyar dohánytermelés emelkedő irányzatot mutat és a pénzügyminiszter kifejtette, hogy még növelni óhajlja a dohánytermelés területét. — Nincs ok tehát komoly aggodalomra. A Magyar Vidéki Sajtóosztó Debreceni munkatársa felkereste a magyar dohánytermelés egyik leghevesebb szakértőjét, aki a következőket mondta a magyar dohány sokat vitatott kérdéséről: — Mindenekelőtt röviden vázolom az általános európai helyzetet a dohány fronton. Mára a helyzet ma és, mie volt 1940 előtt. Az angol szigetország kivételével egész Európa nyersdohányfogyasztása kb. 450.000 tonna volt. Ebből azonban kb. 120.000 tonnát a tengerentúli importál Európa. Világos, hogy a megnevezett, sőt olykor lehetetlenné vált tengeri fuvar kikésége önállóitára kényszerítette Európát. Ezt annál könnyebben megérthethattuk, mert a cigaretták fokozatosan mindig nagyobb tért hódított a szivar elől, már pedig a tengerentúli

MI A HELYZET A DOHÁNYFRONTON

dohány nagyrészt a szivargyártás céljait szolgálta. Európa tehát hektáronként emelte dohánnyal termelésének hozamát. Bulgária például régebben kb. 60.000 tonna dohánnyal termelt, ma pedig kb. 65.000 tonnát. — A Virginia-dohány általában sokkal jobban díszlik bolgárterületen, mint őshazájában. — Törökország ugyanakkor kb. 65.000 tonnán felül termel és ez a mennyiség minőségi szempontban is egyre fejlődik. Finnország, az olasz dohánnyaltermés áll ma a harmadik helyen Európában, ami figyelemreméltó, mert a világháború előtt állami monopólium hiányában nyersdohányának 80 százalékát külföldről kényszerült behozni. A görög dohánnyaltermelés ma kb. 25.000 tonna, mivel régi dohánnyaltermő területét elvesztette. De ez azért is csökkent, mivel a görög kormány mindent elkövet a gabonatermő területek növelésért. Ugyanakkor a legújabb kormányzatok területén ugyanakkor orrási dohánnyaltermelés kezdődött, amivel feltétlenül önállóvá válhatik Európa, ha az egész vonalon hozzájárul az intenzív dohánnyaltermeléshez. — És most lássuk a kimondottan magyar dohánnyaltermelését. A végül kell kezdenem: ma mi is annyit termelünk, mint Görögország: kb. 25.000

dohány nagyrészt a szivargyártás céljait szolgálta. Európa tehát hektáronként emelte dohánnyal termelésének hozamát. Bulgária például régebben kb. 60.000 tonna dohánnyal termelt, ma pedig kb. 65.000 tonnát. — A Virginia-dohány általában sokkal jobban díszlik bolgárterületen, mint őshazájában. — Törökország ugyanakkor kb. 65.000 tonnán felül termel és ez a mennyiség minőségi szempontban is egyre fejlődik. Finnország, az olasz dohánnyaltermés áll ma a harmadik helyen Európában, ami figyelemreméltó, mert a világháború előtt állami monopólium hiányában nyersdohányának 80 százalékát külföldről kényszerült behozni. A görög dohánnyaltermelés ma kb. 25.000 tonna, mivel régi dohánnyaltermő területét elvesztette. De ez azért is csökkent, mivel a görög kormány mindent elkövet a gabonatermő területek növelésért. Ugyanakkor a legújabb kormányzatok területén ugyanakkor orrási dohánnyaltermelés kezdődött, amivel feltétlenül önállóvá válhatik Európa, ha az egész vonalon hozzájárul az intenzív dohánnyaltermeléshez. — És most lássuk a kimondottan magyar dohánnyaltermelését. A végül kell kezdenem: ma mi is annyit termelünk, mint Görögország: kb. 25.000

APOLLO
filmszínház

Ma utóljára:
A BENEDEK HAZ
Holnap — csütörtökön bemutatót!

A csodarepülő
Főszereplő Rellys, a híres francia komikus és Georges Grey az ismert szíár

HUNGARIA
filmszínház

Házasság

Főszereplők: Muráti Lili, Páger Antal és Perényi L.
Előadások kezdete: 5 és 7 óra.

Hogyan lehet eltartani a háztartásokban a fagyasztott húst?

A háborús közéletmezési helyzet számos olyan kérdést felvetett a háztartások keretében, melyek bekétdőkben egyáltalán nem képeztek problémát. Középszerűségű szempontból ezek sorában első helyen áll a fagyasztott hús eltartásának, romlásától megóvásának kérdése, mely a közlekedő enyhe tavasz, majd nyári idővel kapcsolatban mindinkább aktuálisává válik. A fagyasztott hús ugyanis könnyesebb, könnyebben romlik, — mint a friss vágású sertés, vagy marha húsa, éppen ezért fokozott gondot kell eljáráni. Különösen áll ez azokra a háztartásokra, ahol nincsen jégszekrény. Mivel ezeknek a háztartásoknak száma meglehetősen nagy és a közönség meglehetősen tájékozatlan a fagyasztott hússal kapcsolatban követendő eljárásaj szemben, kérdést intéztünk dr Vágó Vincehez, a debreceni vágóhíd igazgatójához ezzel kapcsolatban. — A fagyasztott hús forgalombahozásánál az ideális eljárás az lenne — mondotta a „Debrecen” munkatársának dr Vágó Vince, hogy a — 10 fokozat fagyasztott húsnál fokozatosan 2-3 nap alatt lecsökkentenék a fagyási fokot egészen +2 fokig, hogy ezzel a fokozatos eljárással konzerválódott hús kerülne a hűsáparosok üzleteibe. Majd viszonyok mellett ezt azonban nem lehet megoldani, ehhez különleges gépek, készülékek lennének szükségesek, amilyenek csak Németországban van néhány városban, ahol még az amerikai fagyasztott hús szállításkor a békévekben alaposan berendezkedtek erre. A hűsáparosoknál még kevésbé van olyan hűtési lehetőség, mely ezt a fokozatos felengedést a fagyott húsnak megoldhatná. — Mikor tehát a fagyasztott hús a közönséghez kerül, akkor már felengedett. Ezt a húst természetesen legjobb volna nyomban jégszekrényben elhelyezni és onnan csak megfőzőskor vagy megsütéskor elővenni. — Ahol nincs jégszekrény, milyen eljárás tanácsos követni? — érdeklődtünk. — A legjobb a húst gyenge sós-ecetes oldatban elhelyezni és abban tartani sütésig, vagy főzésig. Természetesen így is lehetőség a lakás leghűvösebb helyén kell tartani, azonban ez az oldat mintegy 48 óráig konzerválja a húst és megőrzi a fagyasztott húst is a romlásától. Ennél hosszabb időre nincs is szükség, hiszen főleg arról van szó, hogy a közönség szombatnappal megkapja a hűsáparosnál a húsdagját és azt a vasárnap délelőtti felhasználásig, tehát a jégszekrénytől a sütés-főzésig mindössze 24 óráig kell biztosí-

tani. Erre a fenti módszer teljesen alkalmas. — Egyes háztartásokban felforraltással igyekeznek konzerválni a húst. — Ez körülményesebb, hiszen a felforralt után hosszú ideig tart maga a lehűlés. A pecsenyének szánt húst már inkább lehet lesütni, ami szintén alkalmas módja az eltartásnak, ha a sült húst aztán megfelelő hűvösebb helyen tudják tartani. — fejezte be tájékoztatását dr Vágó Vince igazgató. A közönségnek tehát tanácsos a legnagyobb óvatossággal kezelni a sós-ecetes oldat könnyű, házilag megvalósítható megoldásával konzerválni a hűsáparosoktól elvitt fagyasztott húst, mely ha meleg helyen tartják könnyen romlásnak indulhat. Másrészt viszont megfelelően kezelve a fagyasztott hús sokkal puhébb, porhanyósabb, tehát ízletesebb, mint a frissen vágott állat húsa és tápértéke is gazdag marad.

Volhyniai területek szovjet uralom alatt

Berlin, április 11. Stockholm-ból jelentik, hogy az egyik stockholmi lap bukaresti hírei szerint az északromániai tartományokba naponta lengyel menekültek érkeznek Volhyniából. A menekültek beszámolója megértsésként azokat a jelenségeket, amelyek a keletlengyelországi népesség között elkövetett bolsevista tömeggyilkosságokról tudnak; ezenkívül a lakosság külföldi rétegeit is egymás ellen uszítják a bolsevisták. A rólapok arra suttják a lakosságot, hogy gyilkolják meg papjaikat. A férfiakat kivétel nélkül a város hadseregbe való behűpésre kényszerítik, a kolhozok újból életrehozzák. Az utolsó gabonát és marhaállományt is elfeszik.

Finnországban elfogadhatatlannak tartják a szovjet békefeltételeket

Lisszabon, április 11. Az „Associated Press” stockholmi távirata a „Dagens Nyheter” Heiskinkiből hazatérő külföldi újságírója kijelentette, a szovjet békefeltételek olyanok, hogy „a béke megkötéséig, legjobban áhító finnek is reménytelennek látják a tárgyalások továbbfolytatását”. (MTI)

Újabb légitámadás Róma ellen

Róma, április 11. (NST) Hűsvéltűn amerikai bombázók újabb támadást intéztek Róma ellen. A bombázókötétek a külső városrészeket támadták. —

METEOR
mozgó

Szerdán 5 és 7 órakor utóljára, Hangulatos, zenés vígjáték, Hörbiger Pál főszereplésével.

Táncoló Bécs
Csütörtökön: Úszó város, francia film! — Péntektől: Zenélő malom, magyar film.

Vigszínház
mozgó

Ma 5 és 7 órakor utóljára a vidám szórakoztató filmremek:

Bécsi vér
Fősz.: Maria Holst, Willy Fritsch, Theo Lingner, Hans Moser.

A Magyar Megújulás Pártja debreceni szervezetének taggyűlése

Húsvéthétfő délelőttén zsűfő-fásig megtelt a Magyar Megújulás Pártja debreceni szervezetének parthelyisége. A párt tagjai pártgyűlés keretében ez alkalommal kaptak részletes tájékoztatást a magyar belpolitikában beállott nagy fordulatról s az azt kiváltó előzményekről.

Dr. Vitéz Bessenyei Lajos ny. tanterületi főigazgató, a debreceni szervezet pártvezetője a megjelenteket, a párttagokat és a pártion eddig még kiválasztott érdeklődőket üdvözölte.

Utalt húsvét ünnepére, amely bizonyítja, hogy a halálból is van feltámadás. Jó ezt tudni ma, amikor visszaemlékezünk a sokszalt eseményeire.

Ismertette az „Egyedül Vagyunk” és a „Magyar Futár” emlékeztető antiholovista matinéjének előzményeit. Dr. Vitéz Bessenyei Lajos ezután beszámolt a matinéiről, amelyen *ötöd-magavaj volt részt Debrecenből*, elmondta, hogy Imrédy B. és munkatársai voltak azok, akik szüntelenül sürgették a lengyelbarátságot.

Dr. Vitéz Kozma György ezután hitelt tett a magyar-német sors közönség mellett és rámutatott arra, hogy a szláv orientáció halálra ítélt bennünket. A benesi elgondolás szembetalálja magát Berlinnel. Teljes áldozatkész-séggel kell továbbra is a németek oldalán küzdenünk.

Imrédy B. — mondotta dr. Vitéz Kozma György — nagy jelentőségűnek tartja, hogy egy nagy hatalmas magyar labort szervezzék, amely a nemzetépítő munkát a többi pártokra való tekintet nélkül fogja kezébe ragadni, és képes lesz rövid időn belül a költséges bizalmat a német birodalomhoz kicépezni. A hatalom ma ott van, akik helyesen szabják meg a nemzet jobb jövőjét — fejezte be nagyhatású tájékoztató beszédét dr. Vitéz Kozma György.

Több felszólalás után dr. Vitéz Bessenyei Lajos felkérte a megjelenteket, mennél több új tag hozzanak a pártba, amely minden igaz, becsületes, jószándékú magyar ember elvár.

Meg kell erősítenünk pártunkat, hogy megépíthessük pártunk jelszavát: a *jobb jövő!*

A történelmi idők első érettségije megkezdődött Debrecenben

A diákélet legünnepélyesebb pillanata, az érettségi a történelmi idők viharai között is megőrizte méltóságát. A középiskola padjait nyolc esztendőn át kopotató matudandus az 1944-ik esztendőben is meghatottan, lüktető szívvel foglalta el helyét a padok között, melytől nemsokára búcsúznia kell, hogy kilépjen az életbe.

Ilyen ünnepélyes keretek között vette kezdetét a gyakorló gimnázium VIII. osztályának érettségije kedden reggel az intézet kellemes benyomást keltő, egészséges, villaszerű épületének egyik termében dr. Pukánszky Béla egyetemi tanár, a Tanárképző Intézet igazgatójának érettségi elnöklésével. Kedden kezdődött a három napig tartó írásbeli érettségi, melyet a jövő héten fog követni a szóbeli.

Dr. Jausz Béla tanügyi főtanácsossal, a debreceni egyetem tanárképző intézetének gyakorló gimnáziumának igazgatójával beszélt a „Debrecen” munkatársa abból az alkalomból, hogy Debrecenben új iskolatípust jelentő intézet első diákgárdája eljutott az érettségig.

Ez — voltaképpen már a harmadik érettségi intézetünkben — mondotta dr. Jausz igazgató. — Ugyanis a nyolc évvel ezelőtt első és ötödik osztállyal kezdett iskolánk és így az 1939—1940. és az 1940—1941. tanévben már tartottunk érettségi. Most érettségiznek viszont az első „saját növendékeink”, azok, akikkel megindult az intézet működése és akik első osztálytól kezdve hozták jártak.

Hány ilyen növendék érettségizett most? — érdeklődünk. — Tizen. Balkányi Tibor, Farkas István, Fazekas Lajos, Hankiss János, Kerényi Imre, Neudold József, Sárréti Pál, Szanyi Gyula, Székely László, Sztánó Lajos.

Az érettségiző növendékek társai felől érdeklődünk. — Dr. Kiss Árpád a VIII. osztály

közjegyző, kormányfőtanácsos, a debreceni szervezet pártvezetőhelyettese emelkedett szólásra hogy tájékoztatást adjon a nagy belpolitikai fordulat okairól.

A *lények ismeretére van szükség*, — mondotta — hogy jogos bírálatot mondassunk az előző kormányról.

A Kállay kormány hivatalbalépésekor a kormányelnök azt hangoztatta, hogy *Gömbös Gyula fengyelpolitikája alapján all es ez a háború a mi háborunk is*.

A Magyar Élet Pártja volt az — folytatta dr. Vitéz Kozma György — amely a Kállay-kormány politikáját átátamasztotta. Imrédy Béla és munkatársai voltak azok, akik szüntelenül sürgették a lengyelbarátságot.

Dr. Vitéz Kozma György ezután hitelt tett a magyar-német sors közönség mellett és rámutatott arra, hogy a szláv orientáció halálra ítélt bennünket. A benesi elgondolás szembetalálja magát Berlinnel. Teljes áldozatkész-séggel kell továbbra is a németek oldalán küzdenünk.

Imrédy B. — mondotta dr. Vitéz Kozma György — nagy jelentőségűnek tartja, hogy egy nagy hatalmas magyar labort szervezzék, amely a nemzetépítő munkát a többi pártokra való tekintet nélkül fogja kezébe ragadni, és képes lesz rövid időn belül a költséges bizalmat a német birodalomhoz kicépezni. A hatalom ma ott van, akik helyesen szabják meg a nemzet jobb jövőjét — fejezte be nagyhatású tájékoztató beszédét dr. Vitéz Kozma György.

Több felszólalás után dr. Vitéz Bessenyei Lajos felkérte a megjelenteket, mennél több új tag hozzanak a pártba, amely minden igaz, becsületes, jószándékú magyar ember elvár.

Meg kell erősítenünk pártunkat, hogy megépíthessük pártunk jelszavát: a *jobb jövő!*

Több felszólalás után dr. Vitéz Bessenyei Lajos felkérte a megjelenteket, mennél több új tag hozzanak a pártba, amely minden igaz, becsületes, jószándékú magyar ember elvár.

Meg kell erősítenünk pártunkat, hogy megépíthessük pártunk jelszavát: a *jobb jövő!*

Meg kell erősítenünk pártunkat, hogy megépíthessük pártunk jelszavát: a *jobb jövő!*

DEBRECZEN 5 OLDAL 1944. IV. 12.

Üzenetek a frontról

Acél Géza szakaszvezető a K. 128. tábori postaszámról ismerőseinek, Trostel Dezső őrmester az 584. tábori postaszámról feleségének és szüleinek, Fülöp Gyula szakaszvezető a C. 220. tábori postaszámról szüleinek testvéreinek és Rózsikának, Békák Ferenc őrvezető az F. 505. tábori postaszámról Margittájának és Margókéjájának, az egész családnak, az ismerősöknek és veivőnek, Dóbbé Lajos honvéd a C. 156. tábori postaszámról szüleinek és jóismerőseinek, Nagy Sándor honvéd a C. 156. tábori postaszámról szüleinek, menyasszonyának és jóismerőseinek, Miklós Lajos szakaszvezető az L. 128. tábori postaszámról menyasszonyának és rokonnak, Szalontai Ferenc meggyújtó üzenetét küldi. Fel-sorolt bajtársak hála Istennek a legjobb egészségben vannak és arra kéri ithoni szeretteiket, hogy ne nyugtalankodjanak miattuk, még akkor sem, ha átmeneti leg csak ritkán, vagy egyáltalán nem kapnak tőlük értesítést. Ha kiessé megkérsé is, szeretteiknek boldog húsvéti ünnepeket kívánunk, sok levelet várnak és a boldog viszontlátásig szerető csók-jalkat küldik.

Rendelet egyes távbeszélő szolgálatok felfüggesztéséről

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki egyes távbeszélőszolgálatok felfüggesztéséről. A rendelet a belföldi távolsági távbeszélőszolgálatok felfüggesztését a)

- a) meghívási és
- b) külön meghívási szolgálatot,
- c) a meghatározott időre szóló távbeszélgetést,
- d) a távolsági üzenetközvetítést és
- e) a távolsági tudakozódást.

A posta nem teljesíti az előfizetnek azt a kívánságát, hogy az állomásával kért távolsági összeköttetést az általa kijelölt más állomásra kapcsolja.

A távolsági beszélgetés kapcsolását a központ csak egyszer kísérli meg. Ha akár a hívó, akár a hívott az egypercig tartó csevegésre sem jelentkezik, a bejelentési hivatalból törlik. A hívó nem jelentkezik esetében a háromperces közönséges magánbeszélgetés egy pernyit díja, a hívott nemjelentkezése esetében pedig háromperces közönséges magánbeszélgetés egyötöd díja esedékes.

Távíratot csak a feladó veszélyre lehet feladni, díjviszatérítésnek helye nincs.

A rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Vasúti lisztlovajokat nyomoz a debreceni rendőrség

A debreceni MÁV. állomásfőnökség feljelentést tett a rendőrségnek ismeretlen tettesek ellen, akik egyes vasúti kocsiinak a plombáját feltörve Debrecen és Kisújszállás között három zsák lisztet elloptak.

A bevezetett nyomozás során megállapítást nyert hogy a lisztet Kisújszálláson adták fel és Körösmezőre kellett volna megérkeznie. A lopást a debreceni pályaudvaron fedezték fel, mikor a teherkocsi vizsgálása során megállapították, hogy az egyik kocsit feltörték és annak rakományából hiányzik a három zsák liszt. A feltört 131.417. számú kocsi tartalmát a hivatalos leltározás után nyomban más kocsiába helyezték át. A lopás tettesének kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

A csendőrség fegyverhasználati jogának kiterjesztése

A m. kir. kormány a csendőrség fegyverhasználati jogát a rendkívüli viszonyokra való tekintettel a csendőrség működési területén az egész országban lényegesen kiterjesztette.

A csendőrség utasítás alapján kiadott rendelkezés szerint a szolgálatban álló csendőr mindenki

ellen köteles fegyverét használni aki magát gyanússá teszi és a felhívásra kielégítő válasz nélkül elszalad. Aki tehát a vele szemben fellépő csendőr megállásra szólít fel, azonnal álljon meg és semmi esetre sem igyekezzék menekülni.

Harmánc évvel ezelőtt vetődött fel a debreceni egyetemi templom építésének terve

A tiszántúli református egyházkerület 30 évvel ezelőtt nagyjelentőségű leiratot intézett a debreceni egyház presbiteriumához: kérte, hogy a Nagytemplomot engedje át az egyház egyetemi templom céljaira és a Nagyerdőn egy új, egyetemi templom építésének gondolatát veti fel.

Helyes vita lejtődött ki a kérdés körül, melyben dr. Baltazar Dezső püspök is résztvett meggyőző érvekkel. A gyűlést megelőzően a lelkes kar és a parochiális bizottság is foglalkozott a kérdéssel. Egyhangulag javasolták, hogy a Nagytemplomot engedjék át egyetemi istentisztelet tartására és a Nagyerdőn az egyetemi területeken egy új egyetemi templomot építsenek. Az orvosi költségvetés fedezésére az egyház használja fel a tulajdonát képező Egyház-ter 10. és Vár-utca 11. szám alatti házastelkeket s amennyiben „ez nem nyújtana elég fedezetet”, úgy a többletet az egyházkerületből kérjék. Az új egyetemi templommal a lelkes szolgálatot egyetemi teológiai tanárok és hittanhalgatók végeznék addig, amíg az egyház anyagi viszonyai lehetővé tennék új parochiális kör megalapítását is.

Érdekesség volt, hogy az előkészítő bizottság nem fogadta el a lelkes kar javaslatát hasonlóképpen a gazdasági bizottság sem, melynek nevében Péntes Sándor presbiter javasolta.

hogy az egyházkerület megkeresését az egyetemi templom építésére vonatkozólag a presbiterium utasítsa el.

Dr. Baltazar Dezső püspök a javaslat elfogadását pártolta. Hangsúlyozta a templom építésének szükségességét azzal a megközelítéssel, hogy az egyetemi kalvinista jellegű ezáltal is kibővíthető. A kalvinista jellegű klubszekción is ki kell fejteni a debreceni egyetemét s ez legelőször is a templom építésével érhető el. Külföldi példákat idézett. A legelőször kalvinista városok igazán kalvinista egyetemének nincs külön templomuk.

Kovács József polgármester pártolta az egyetemi templom építését s egyben azzal a felvilágosítással szorgalmazta, hogy ne fázson az egyház presbiteriuma ettől az építkezéstől, mert annak nem most kell bekövetkeznie idő van rá, csupán csak az építkezés jogának biztosításáról van szó. Eppen ezért ne utasítsák vissza ridegen az építési javaslatot, de adják vissza a parochiális bizottságnak, hogy dolgozzon ki megfelelő ervet, amellyel biztosítható legyen ez a leg és vele a majdan bekövetkező építkezés.

Dr. Baltazar Dezső püspök és Juhász Ignác hozzászólása után a presbiterium elfogadta Kovács József polgármester javaslatát.

C S E R N O V I T Z

(m) Romániának legészakibb alkotórésze a párizskörnyéki békék óta Bukovina. Egykor török tartomány volt, de 1774-ben Mária Terézia elfoglalta azért, hogy Erdély és Galícia között összekötő föld legyen Ausztria birtokában. A teljes Biharmegyével egyenlő nagyságú tartománynak északkelet felé, tehát amelyik Besszarabiával és Galiciával érintkezik lapályos, a hazánkkal szomszédos délnyugati részét elvették az Erdős Kárpátok horitják. A Kárpátok jogosan viselik itt a nevéket, mert miként nálunk, ott is erdővel fedettek. Nagy erdei fenyő- és még több bükkfából állnak. A bükknek német neve Buhhe (Buche), ebből származik a Bukovina név és bükköst jelent.

Bukovínát Besszarabiától a Dnyeszter választja el. Ezzel a folyóval párhuzamosan sok folyó megy, köztük nagyobbak a Prut, meg a Szeret és Bukovínát 20—30 km (Debrecen—Balmazújváros) széles szalvokra szelik. E völgyek mind Moldva felé, tehát Romániába vezetnek éppen úgy, mint ahogyan a Vág Nyitra, meg a többi folyó a Felvidéket az Alfölddel szorosán összekötik. Földrajzilag szorosan Bukovina Romániához tartozik. A folyók mind-egyike mellett fekszik egy város, amely vidékének a középpontja, de egyik sem alkalmas arra, hogy az egész Bukovina fővárosa legyen. Természetes, hogy a síksági városok népebbek, mert hiszen ott az élet mégis csak könnyebb, mint a hegyvidéken. Amde a síkság határ közelében van, kiesik tehát a központból és emellett a védelme állandó gondot okoz. Budapest jó helyen épült, mert az országnak csaknem a középpontja. Párizs ellenben a határ közelében létesült és eddig csak nagy erődítményei tudták biztosítani a támadás esetében. A mai világháború bebizonyította, hogy még így is bevették a német hadak. Politikai és gazdasági középpontnak azért volt jó, mert az ország különböző részeiből jövő utak találkozhelye. Bukovínának azonban egy városa sem sok út csomópontja. Ezért legfeljebb vidéki város lehetett belőlük.

Még legjobb a helyzet Szucsavában mert itt Bukovina összes útjai találkoznak, azonkívül a Kárpátok Stiol- és Borgoi szorosából jövő utak is itt végződnek, tehát Magyarország keleti részével és Romániával könnyen érintkezik. Ezért volt a moldvai fejedelemségnek 200 évig székvárosa. Mint-hogy azonban védtelen síkságon fekszik és a Tisza völgyébe is három helyen át kell átmenni, azért ez sem alkalmas főváros. Így esett az osztrák kormány választása Csernovicra, mikor az új tartomány számára fővárost kellett választani.

Tulajdonképpen bizonyos mértékig a véletlen irányította az osztrák hatóságokat erre a választásra. Mikor Mária Terézia csapatai megszállták Bukovínát, Csernovicot tették meg főhadiszállásnak, mert legközelebb volt Galiciához, ahonnan a megszállás elindult és legtávolabb Törökországtól, amelytől elvették. Később kiderült hogy az egyetlen város, amely fő hely a völgyében és a Tatár- vagy másnéven Körösmezői és a Stiol-hágó lábánál fekszik, tehát úgy uralkodik felettük, mint Lemberg a Lubkovi és Tatár-hágó fölött. Ez a kedvező forgalmi fekvés azután a hatóságok segítségével együtt a 900 lakosú határmenti faluból élenk kereskedelmi és közigazgatási várost csinált. A Prut síkságából kiemelkedő dombon épült városnak ma csak 10.000-el kevesebb lakosa van, mint Debrecennek. Itt mennek át azok a vasutak, amelyek Lembergől, illetőleg Berlinből, Bécsből, Odesszába és Romániába, Bukarestbe igyekeznek. Ma elég sok gyára van és állatbőr-, meg a fakereskedelme igen nevezetes. Bár a német hivatalos világ emelte ki az ismeretlenségéből, a lakosságnak mégis csak a fele beszélt németül az előző háborus időkben s ezek sem mind németek voltak, hanem egyrészt ket a németül beszélő zsidók adták. A lakosság harmadát kitevő zsidóság másik része lengyelül beszélt a piacokat az oláh és rutén parasztok népesítették be. Ezek görög-keleti vallása teszi lehetővé, hogy a város tájképe a biznanci mór-stilusban épített érseki palota meg a székesegyház aranyozott kupolája uralkodott. Egyebekben igyekezett utánozni a német városokat, főként Bécest. Neki is megvolt a maga körútja, a Ringje, de persze bukovinai kiadásban. Fekvése miatt mindig annak a hadakozzó félnek a kezében lesz amelyik pillanatnyilag erősebb.

TAVASZI
DIVATRETIKÜLÖK
nagy választékban
TÓTHFALUSSY-nál
PIAC-UTCA 40 és
PIAC-UTCA 10. SZ.

Mindenféle
ásvány és kőzet
örlesztés vállalja
Weisz Bertalan
Hatvan-u. 8.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

APRILIS 12. SZERDA. Magyar: Gyula, Protestáns: Gyula, Róm. kat.: Gyula p. Napkelte: 5.18. Napnyugta: 18.45. Holdkelte: 22.44. Holdnyugta: 7.31.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
Április 8-án reggel 8 órától, — április 15-én reggel nyolc óráig: „Kossuth” Piac utca 26, telefon: 29-56. — „Magyar Krona” Kálvin-tér 15, telefon: 16-06. — „Arany János” Csapó utca 66 sz., telefon: 11-78. — „Hungária” Szoboszlói út 4, telefon: 32-50.

A zászló

IRTA: ROSTAS JÓZSEF
Nemzetünknek büszke lobogója, ösméred eorszunk veres ezredét.

Kelst napja esőtől homlokán
Első meggyárnak első hajnalán,
Azóta fény vagy nácson gondokon,
Három szent színen életünk talán.
Te voltál nekünk az életmotor,
Tömegek előtt retentó erő;
Ha láttad, hogy inog megbomlik a sor,
Isten kardját te astad elő,
Hogy színtet legyünk új földiken
S új hazában bődög, búszka nap;
Isten után te mondtad: legyen
és lett egy ország, lett egy ezredév!

Ha béke, osend volt, fényben ragyogtál,
Hűséges testőr Koronánk előtt;
Hűcsék napján Hadisten voltál
S téptél magadból annyi szemfedőt,
De a legyőzött diadalra vittél,
Arva népből a hősök népe lett;
Ha bajban van, mindig megcsigéd
Hűségös zászlónk drága nemzedét.

— Rómában, amikor a hásvéti szentmisét akarta kezdeni a pápa, legriadott jelentettek és üvöltöttek a színeknek. A hagyományos hásvéti mise a Szent Péter-templomban elmaradt.

— A pápa megáldotta a római bombatámadás menekültjeinek adott 6000 hűsvéti kenyert.

— A Csapó-utcai egyházrész vegyes bibliaköre ma d. u. 5 óra-
kor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos utca 16. szám
alatt levő gyülekezeti otthonban.
Azok számára, akik bármilyen
természetű elfoglaltság miatt
ezen az összejövetelen nem vehet-
nek részt, 7—8-ig a Széchényi
utca 4. szám alatt levő lelkesítő
hivatalban lesz külön biblióra.

— Kinevezés Bodó József vármegyei díjnokot Szilassy László főispán vármegyei iroda segéd-
tisztjévé nevezte ki.

— Hajdúvármegye törvényhatósága ma délelőtt tartja közigazgatási bizottsági ülését és kisgyűlését fontos tárgysorozattal.

— Dr Mikola Bálint a pénzügyigazgató helyettese. A pénzügyminiszter dr Mikola Bálint pü. főtanácsost helyettes pénzügyigazgatóvá nevezte ki. Dr Mikola Bálint a pénzügyigazgatóságánál az államj egyenesadók és vagyonváltás kezelési osztályának vezetője volt és éveken át a legnagyobb szakértelemmel irányította a munkát. Kinevezése osztatlan nagy örömet keltett.

— Antifolsevista nagygyűlést tartott Kiskunfélegyházán a Magyar Megújulás Pártja. A két és félórás tartó nagygyűlés után a pályaudvarra igyekvő pártvezetők meleg ünneplésben részesültek, a halgatóság köréből százan és százan csatlakoztak hozzájuk. A vonatról lemaradt szónokok közreműködésével megalakították a Magyar Megújulás Pártja kiskunfélegyházi szervezetét.

Péni, időt és fáradságot takarít meg, ha MINDENT EGY H. LYEN INTÉZ!

Toll Bőr
HATVAN-UTCA 29.
Kovács Mihály
Szőr

Vitéz Szegedi Gyula ezüstitakodalmá

Húsvéthétfő délutánján megkapó egyházi aktus színhelye volt a Szent Anna-utcai római katolikus templom. Vitéz Szegedi Gyula, világiási vállalati igazgató és felesége született Than Ilona tartották házasságkötésük 25. évfordulóját. Az Istent házában meghatótt rokonság — közöttük gyermekek és unokák — jelenlétében újfólag Isten áldását adta a frigyre Bánáss László dr. püspök, aki beszédeben rámutatott arra, hogy az előtte álló pár huszonöt év távlatából láthatja a Gondviselés jóságát. Az indulás is olyan súlyos időben volt, mint amilyent ma élünk. Eddig segítette őket az Isten, ezután is fogja. Most már könnyebb, hiszen nem küzdelem lesz az életük, hiszen boldog gyermekek, unokák veszik őket körül.

Eljegyzés, házasság

• Házasság. Törös Olga gimn. tanárnő és Szemerey Andor gimn. tanár Kecskeméten házasságot kötöttek.
• Eljegyzés. Danika Irént, Fülöp, Lakos Imre Debrecen, MÁV géplakatos f. hó 10-én eljegyezte.
• Eljegyzés. Czitrom István és Schlésinger Magda jegyesek — Minden külön értesítés helyett.

— A Führer- dr Pavlics horvát államvezetőnek, a horvát állam-
ünnep alkalmából szívelyes hang-
gú táviratot küldött. — A Führer
Filov professzornak, a bolgár
tanács tagjának, születésnapja
alkalmából megleghangú üdvözlő-
táviratot küldött.

— Német katonák klasszikus márványszobrot adtak át a görögöknek. A szobor körülbelül Krisztus utáni III. századból származik és egy görög császár-
nőt ábrázol. A szobor ünneplés
átadásánál a görög kormány kép-
viselőiben Szimonidesz miniszter
jelent meg.

— Hős halálát halt Egán Ede két unokája, Egán Edének, Ruténföld egykori híres kormány-
biztosának, Bartha Miklós „Ka-
záröldön” című könyvének főszer-
plőjének két unokája a keleti
fronton hős halálát halt. A két
unoka édesapja, Egán Jenő, je-
lenleg is a keleti fronton teljesít
szolgálatot vezérőrnagy rangban
a birodalmi marsall megbízásá-
ból.

— Argentínában a hadügyminiszter 17 ezredet nevezett ki tábornokká. A hadügyminiszter saját magát nem nevezte ki, megmaradt ezredesnek.

— Lakatos szakosztály tagja-
inak figyelmébe! Értesítjük a
tagokat, hogy április 13-án este
6 óra-
kor szakosztályi ülést tar-
tunk, fontos ügyben. Külön meg-
hívó kibocsátva nincs. Pontos
megjelenést kér a szakosztály el-
nöke, Elnökség.

— Felhívom a piarista gimnázium és a római kath. polgári
fiúiskola IV. osztálya református
konfirmáló növendékeit, hogy csüt-
örtökön délután négy órára a
piarista gimnázium előtt konfir-
máció órára megbeszélésre jelen-
jenek meg. Bagyar Bertalan.

— Koszorúmegváltás címen, a
mai napon a Vöröskereszt Irodá-
ba, Simonffy u. 1. szám alatt a
sebesült katonák részére, befize-
tett 20 P-t Nagy Ida ny. óvónő,
volt tanítványa ifj. Szappanos
Sándorné, Balogh Erzsébet el-
hunytá alkalmával. Ezúton is há-
lás köszönet érte. Vöröskereszt
Iroda.

— Debrecen sz. kir. város ze-
neiskolájának igazgatósága fel-
hívja azokat a növendékeket, —
akik tanulmányaikat önként to-
vább folytatni kívánják, jelent-
kezzenek április hó 12, 13, 14 és
15 napján, délelőtt 11—1 óráig a
titkári irodában.

• Az Olasz Kultúrintézet nyelv-
tanfolyamán az órák további in-
tézkesedésig elmaradnak
• Kölesszéknyvtár, modern, el-
adó. Cím a kiadóban. Jó utitá-
s-kát veszek
• Szülők figyelmébe! Simal-
gyorsíró és géppró iskolába állan-
dó beiktatkozás. Piac utca 73. sz.,
debreceni tank. kir. főig. eng. sz.
5548—1943—44

Budapesten már megkezdték a 3-14 éves gyermekek vidékre való elhelyezését

A légtalmi kiűritési kor-
mánybiztos rendeletet adott ki a
fővárosi gyermekeknek vidékre
való elhelyezésére. Elsősorban
azokat a gyermekeket helyezik
el, akiknek szülei foglalkozásuk-
nál fogva nem hagyhatják el a
fővárost. Nem szállítják el a
zsidóknak tekintendők gyerme-
keit.

A hatóság az egyéni vagy cso-
portos kihelyezéssel gondosko-
dik a gyermekekről. A hat
évesnél idősebb gyermekeket
azoknál az iskoláknál írják össze,
ahová iskolába jártak. A
kihelyezések lebonyolítását a fő-
polgármester intézi.

— Az árpádtéri gyülekezet bil-
liaköre — a gyülekezeti terem
katonai igénybavétele miatt —
ma délután 5 óra-
kor a templom-
ban tartatik meg.

— Az Urnók Kongregációja
értesíti a tagokat, hogy folyó hó
13-án délután 4 óra-
kor a második
csütörtöki elmélkedés meg lesz
tartva.

— Hogyan kérhetik a zsidók
ellenforradalmi tevékenységük
alapján kivételeztségüket? Az
Országos Vitézi Szék hirdetemé-
nyben tájékoztatja az érdekelteket
arról, hogy milyen okmányokkal
kell felszerelniük kérvényüket,
amelyben ellenforradalmi tevé-
kenységük alapján kivételeztsé-
güket kérik. A kérvényeket a la-
kóhely szerint illetékes vármegyei
vitézi széknek kell benyújtani.
A kérvényhez csatolni kell a
személyazonosságot, a magyar áll-
ampolgárságot igazoló okiratot,
erkölcsi bizonyítványt, anyakönyvi
kivonatokat és esetleges egyéb
személyi okmányokat. Ha az ellen-
forradalmi tevékenység valame-
ly közeg területén történt,
csatolni kell az illető közeg elő-
járóságának az ellenforradalmi
tevékenységről és következmé-
nyéről szóló bizonyítványát, mely-
et a főszolgabíró, alispán és fő-
ispán igazoló záradékkal látott
el. Megyei városokban a polgár-
mester állítja ki a bizonyítványt
záradékkal pedig az alispán s fő-
ispán látja el. Törvényhatósági
jogú városban a polgármester áll-
ítja ki és a főispán, illetve Buda-
pesten a főpolgármester látja el
záradékkal.

— Angol repülőgépek megtá-
madták Páris délkeleti körzeteit
hétfőre virradó éjszaka.

— Merényelet követtek el Ca-
macho mexikói elnök ellen. A
mexikói hadsereg egyik tisztje
bement a nemzeti palotába és
közvetlen közelről az elnökre tü-
zelt. Camacho elnök nem veszt-
ette el lélekjelenlétét, brokra
kelt a tisztel és felfogta két kar-
ját, a környezetében levők pedig
lefejevették.

— A fegyverszünet óta Francia-
ország ellen intézett angol-szász
repülőmadások 66 várost értek
és tizet teljesen elpusztítottak. A
halottak száma húszezer, sebesül-
tek száma harmincezer.

— Nagykánizsa város képviselő-
testülete legutóbbi ülésén dr. Bo-
da Károly indítványára villany,
fa, sertés és a szentjakabai erdő-
vásárlás ügyéből folyó elszámolás
kérdésére miatt fegyelmet és fel-
függesztést rendelt el Károly Ist-
ván polgármesterrel és Prack Ist-
ván tanácsnokkal szemben. — A
képviselőtestület Hegyi helyettes
polgármestert és Novay Imre fő-
jegyzőt bizta meg a város ideig-
lenes vezetésével.

— A budapesti bombakárosult
iparosok megsegítésére országos
akció indult, az IPOK kezdemé-
nyezésére és nemcsak pénzbeli
támogatást adnak, hanem szer-
számokkal, gépekkel segítik a
károsultakat, hogy termelő mun-
kájukat folytatni tudják. Az adó-
mányok sorát egy budapesti kö-
müvesmester nyitotta meg, ezer
pengővel.

— A budapesti bombakárosult
iparosok megsegítésére országos
akció indult, az IPOK kezdemé-
nyezésére és nemcsak pénzbeli
támogatást adnak, hanem szer-
számokkal, gépekkel segítik a
károsultakat, hogy termelő mun-
kájukat folytatni tudják. Az adó-
mányok sorát egy budapesti kö-
müvesmester nyitotta meg, ezer
pengővel.

— A budapesti bombakárosult
iparosok megsegítésére országos
akció indult, az IPOK kezdemé-
nyezésére és nemcsak pénzbeli
támogatást adnak, hanem szer-
számokkal, gépekkel segítik a
károsultakat, hogy termelő mun-
kájukat folytatni tudják. Az adó-
mányok sorát egy budapesti kö-
müvesmester nyitotta meg, ezer
pengővel.

— A budapesti bombakárosult
iparosok megsegítésére országos
akció indult, az IPOK kezdemé-
nyezésére és nemcsak pénzbeli
támogatást adnak, hanem szer-
számokkal, gépekkel segítik a
károsultakat, hogy termelő mun-
kájukat folytatni tudják. Az adó-
mányok sorát egy budapesti kö-
müvesmester nyitotta meg, ezer
pengővel.

— A budapesti bombakárosult
iparosok megsegítésére országos
akció indult, az IPOK kezdemé-
nyezésére és nemcsak pénzbeli
támogatást adnak, hanem szer-
számokkal, gépekkel segítik a
károsultakat, hogy termelő mun-
kájukat folytatni tudják. Az adó-
mányok sorát egy budapesti kö-
müvesmester nyitotta meg, ezer
pengővel.

— A budapesti bombakárosult
iparosok megsegítésére országos
akció indult, az IPOK kezdemé-
nyezésére és nemcsak pénzbeli
támogatást adnak, hanem szer-
számokkal, gépekkel segítik a
károsultakat, hogy termelő mun-
kájukat folytatni tudják. Az adó-
mányok sorát egy budapesti kö-
müvesmester nyitotta meg, ezer
pengővel.

Mielőtt érem, régipénzt eladná
forduljon bizalommal
Éremgyűjtő
Debrecen Nyil-utca 111 szám
Régipénz és érem ügyben tanácsadás. — Csütörtökönként
díjtalan érembemutató 6—9-ig

Diákok munkára

Mivel az idei iskolai év korán be-
fejeződött és a diákság sem akar tét-
lenül maradni, értesitem a dolgozni-
vágyó diákokot, hogy nagyvezéri
munkaalkalom kínálkozik részére.
Mezőgazdasági munkáról van szó,
fiúk, amely április 15-től kezdődne Fe-
jér megyében, egy Duna melletti nagy
uradalomban.

Napi kereset 6—10 P-ig és teljes el-
látás.
Kenyérfejladag 2 kg, tej 1/2 liter
naponta.

A munkaalkalom nagyon előnyös és
érde, aki így érzi, hogy meg tudja
állni helyét, az jelentkezzen erre a
nagyfontosságú munkára
Gyülekezés csütörtökön délután 3
óra-
kor a Leveles csárdánál.

— Budapestén a bombakárosult
családok részére ezer zsidó
lakást vettek igénybe. A lakások-
ban bútor, ágynemű, váltóruhát
és főzőedényeket kellett hátra-
hagyni. A kilakoltatott zsidók a
Dob- és Podmainczy-utca által
határolt területre vonultak és az
ott lakó zsidókkal költöztek össze.
A hatóság további ezer lakást je-
lölt ki a bombakárosultak részé-
re.

— A ref. Dócei tanítónőképző
intézet I—IV. osztályos növén-
dékei, folyó hó 12-én s 13-án reg-
gel 9—12 óráig vehetik át bizo-
nyítványukat az íródban. Igaz-
gatóság.

Gyászrovat

Bátorkeszi Kiss Lajos városi leltárbiztos meghalt

Városszerte mély részvételt
keltett a hír, hogy a város társá-
dalmának egyik közismert s köz-
tisztelbenn álló tagja, bátorkeszi
Kiss Lajos, volt községi főjegyző,
Debrecen sz. kir. város nyug.
leltárbiztos, néhány napi súlyos
szenvedés után elhunyt.

Bátorkeszi Kiss Lajos típusa
volt a fáradhatatlan, munkájá-
nak élő mindig szolgálatra kész,
értékes köztisztviselőnek. Évtize-
deket töltött a községszolgálatban
és munkáját mindig teljes meg-
elégedéssel látta el.

Halálát gyermekei: Lajos hit-
vesével Kovács Ágnessel, Berta,
Róza férjével Szász Istvánnal,
Kiss Géza rendőrfogalmazó és
Kiss Endre banktisztviselő, me-
nyei: Özv. Kiss Zoltánné Gavallér
Blanka és özv. Kiss Sándorné Ba-
logh Ilona, testvérei: Kálmán,
Ilona, Miklós és unokái gyászol-
ják.

Bátorkeszi Kiss Lajos nyug.
városi helyettes leltárbiztos, 71
éves korában elhunyt. Temetése
szerdán fél 6 óra-
kor lesz a 2 A)
ravatalozó tereméből. Lakás:
Miklós utca 46. Gebauer cég ren-
dezi.

Kozák Lajos gazdálkodó 83
éves korában elhunyt. Temetése
szerdán délután 3 óra-
kor lesz a 2 A)
ravatalozó tereméből. Lakás:
Oláh Károly utca 38. sz.,
Gebauer-cég rendezi.

Özv. Batiz Józsefné Bundi Ju-
liánna 66 éves korában elhunyt.
Temetése szerdán fél 6 óra-
kor lesz a 2 A)
ravatalozó tereméből. Lakás:
Oláh Károly utca 38. sz.,
Gebauer-cég rendezi.

Kanál József 2 hónapos korá-
ban elhunyt. Temetése szerdán
délelőtt 11 óra-
kor lesz a Köz-
temető 4 sz.
ravatalozó tereméből. Lakás:
Öndöd, Piac dűlő 5. szám.
Dankó temetkezés.

Dr. Klamartsik Cyprián László temé-
tése. A város úri tanszékének nagy
részvételével temették el hűvös
másodnapján dr. Klamartsik Cyprián
László postaseszdegyet, Megjelenek
a temetésen a postagazgatóság, a
postatiszták és a városi orvosok kar-
számos tagja, valamint számos társ-
adalmi előkelőség. A beszentelést dr.
Bánáss László prépost-plébános végezte
fénysugár mellett. A beszentelés után
gyászkozsra helyezték a koporsót és a
sírhoz kísérték, ahol az elhunyt egyik
pályatársa mondott búcsúbeszédet. A
búcsúszavak után elföldelék a kopor-
sót.

Patak Béla temetése. Impozáns nagy
részvét kísérte utolsó útjára Patak
Béla adóhivatali tisztviselőt. A dísz-
ravatalozó termét teljesen megtöltötte
a gyászközönség, melynek orában ott
láttuk a városi adóhivatali tisztviselő-
karát és nagyzzammal az elhunyt jó-
barátait, ismerőseit. A beszentelést dr.
Bánáss László prépost-plébános vé-
gezte nagy papi segédlettel. A beszen-
telés után nagyzzammal gyászközönség
kísérte a sírhoz Patak Béla kopor-
sóját.

— Turista előadást tart csüt-
örtökön este félhat óra-
kor a Dé-
ri-múzeumban Hefty Gyula An-
dor kereskedelmi iskolai tanár,
„Vándorlás a Szepességben” cím-
mel Bérieten kívüli előadás, —
melyre a belépődíj 50 fillér. Je-
gyek előre válthatók a Turista
Egyesület pénztárosánál és tit-
káranál és előadás előtt a mű-
zeumban. A Szepesi Szövetség és
a Turista Egyesület közösen
rendezett előadására ezúton is
felhívjuk a város közönségének
figyelmét.

— Evangélikus konfirmáció.
Az iskolai év megszüntével a
konfirmációra készülő evangéli-
kus tanulók további oktatását dr.
Pass László tb. esperes-lelkész
végzi, aki felhívja a konfir-
mációra készülő tanulókat, hogy ma
szerdán délután 5 óra-
kor jelenjenek meg órára a Miklós utca 3 sz.
alatti tanácsteremben.

— Szerdán, folyó hó 12-én,
délután hat óra-
kor Vöröskereszt
önkéntes hathetes ápolónái
tanfolyam kezdődik a református
Kollégiumban levő hadikórházban.
Jelentkezhetnek azok is, akik a
házi betegápolási tanfolyamot
már régebben elvégezték. Bizo-
nyítványt és igazoló íratot, min-
denki hozzon magával.

Id. Kovács Béla temetése. Nagy és
szinte részvét megnyilvánulással
közt temették el id. Kovács Béla asztala-
mestert, a debreceni iparostársada-
lom kiváló vezető tagját. A köztemető
díszravatalozó termé-
től gyászkozsra került a kopor-
sók és virágok tömegével ben-
tott ravatalt. A Petőfi Dalkör gyász-
éneke után Kovács József református
lelkésztor lélekemelő gyászbe-
szédben búcsúztatta id. Kovács Bét,
aki egyaránt cezola volt családjának
és az iparostársadalomnak. Sívjó-
ságot, nemességét, mindenki
szereplését és tisztelt. A megindító
gyászbeszéd és a dalkör újabb ének-
száma után gyászkozsra helyezték a
nehéz tölgyfaloporsót és a gyászmen-
te megindul. A sírhoz, ahol Kovács József
lelkésztor imája után Balint Sándor
elnök az asztalosszaksztyly nevében
búcsúztatta id. Kovács Bét,
aki ne-
hez időben költözött el az élek sorá-
ból, amikor értékes tanácsaira vezető-
sére irányítására szüksége lett volna
az iparostársadalmak. A búcsúszavak után
a Petőfi Dalkör gyászéneke mellett
helyezték örök nyugalomra id. Kovács
Béla temetést.

Köszönetnyilvánítás Mindazon
kedves jó rokonainknak, kartár-
sainknak, jölsmerőseinknek, az
Iparos Dalkörnek és mindazok-
nak, kik feljajthatatlan jó édes
anyánk elhunytá alkalmával
részvételt voltak, ravatalóra ko-
szorút és virágot helyeztek és
ezzel mély fájdalomukat enyhíté-
ni igyekeztek, valamint a Dankó
vállalat mindenre kiterjedő fi-
gyelmességéért, ezúton mondunk
hálás köszönetet a Nyíry-család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon
kedves jó rokonainknak jó bará-
tainknak, ismerőseinknek, az asz-
talosmesterek szakosztályának,
iparostársainknak, valamint
mindazoknak, akik drága jó fér-
jemnek, szerető jó édesapánknak
elhunytá alkalmával részvételt
voltak, ravatalóra koszorúk és
virágok elhelyezésével mélyetel-
len fájdalomunkat enyhíteni igye-
keztek, ezúton mondunk hálás
köszönetet, özv. Kovács Béláné és
családja.

nemzeti vitéz Szabó Gyula
autóvezetői vállalatulaj-
donos 49 éves korában el-
hunyt. Földi részét ezúton
delelőtt 11 óra-
kor a dísz-
ravatalozó teremben meg-
tartandó gyászima után Ű-
peste szállítják és ott a
család sírhelyére helyezik
örök nyugalomra Gyászol-
ják: felesége, gyermekei
testvére, anyósja, unoka-
éce, nagynője, nagybáty-
jai, egoral sógoroné a
rokonság. Lakás: Csokonai-
utca 7. Gebauer rendezi
Minden külön értesítés
helyett.

Patak István
okleveles gazda, ingatlan-
forgalmi irodatulajdonos 72
éves korában elhunyt. Te-
metése csütörtökön öt óra-
kor lesz a köztemető dísz-
ravatalozó termé-
ből ref.
szertartással.
Lakás: Péterfia-utca 53,
Gebauer cég rendezi.

